

РІК LXXV, Ч. 7-8

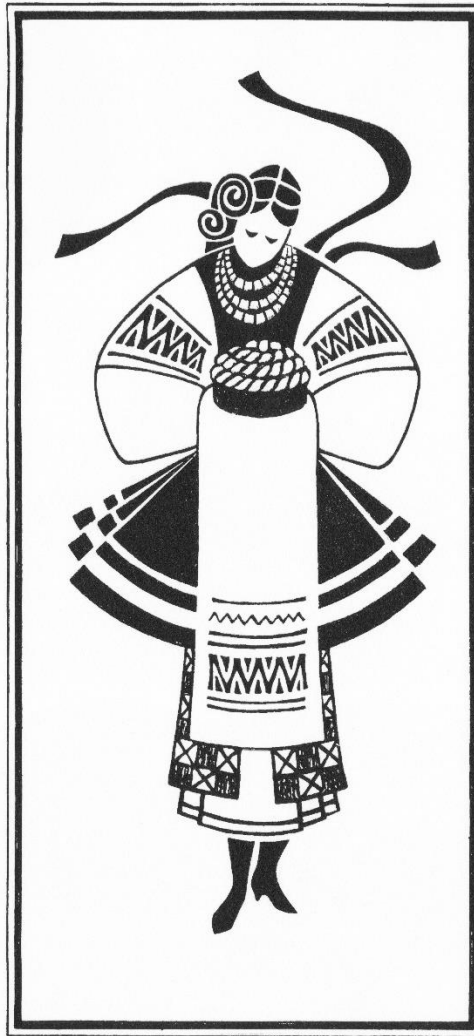
ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ – 2018 – JULY-AUGUST

№ 7-8, VOL. LXXV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

Брод + Світ АР 1/8

М. Кучерук 2017

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXXV ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ Ч. 7-8

Україномовний редактор – **Лариса Тополя**
Англомовний редактор – **Тамара Стадниченко**

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА
Уляна Зінич, Святослава Гой-Стром,
Софія Геврик, Петруся Савчак,
Ірена Грамяк

ISSN 0740-0225

**UKRAINIAN NATIONAL
WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.**
A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXXV JULY-AUGUST № 7-8

Ukrainian-language-editor – **Larysa Topolya**
English-language editor – **Tamara S. Cornelison**

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President
Ulana Zynych, Sviatoslava Goy-Strom,
Sophia Hewryk, Petrusia Sawchak,
Irena Gramiak

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лариса Тополя. Усе моє, все зветься Україна.	1
Маріянна Заяць. Ділимося вітками і думками.	2
Надія Князев. Про княгиню Ольгу.	3
T. Cornelison. Independence Day Observations.	6
Marianna Zajac. Sharing News and Views.....	7
Martha Kichorowska Kebalo. WFUWO Celebrating 70 Years.	8
Ігор Срібняк. «Біда дивиться зі всіх закутків...»	10
Олександр Кожолянко. Свято Івана Купала.	14
Інтерв'ю з архітектором Українського Музею Ю. Савицьким.	17
Надія Бурмака. Жінки в ООН.	20
Руслан Горовий. Любі.	21
Леонід Полтава. Гальцько-Волинська княжна.	21
Діяльність округ і відділів СУА.	22
Олександра Юзенів. Гумористи в еміграції.	24
Наша обкладинка / Our Cover.	25
In Memoriam. Maria Cap.	26
Доброчинність.	27
Настанови для дописувачів.	32
Ihor Magun. Ready, Set... Vacation!.	33
Нашим дітям	34
Наше харчування	36

На обкладинці: Христина (Навроцька) Кудрик. *Хліб і сіль.* Шовкодрук.
Our Cover. Christina (Nawrocky) Kudryk. *Bread and Salt, 2017.*
Silkscreen.

- The Editorial Board does not always share the point of view of the author.
- In Ukrainian, the editors follow the orthography of the Holoskevych dictionary.
- No reprints or translations of *Our Life* materials are allowed without the editor's written permission.
- The author is responsible for the accuracy of the facts in the article.
- Unsolicited manuscripts will not be returned.
- The editor reserves the right to shorten submissions and make grammatical corrections.
- **PLEASE NOTIFY US OF ADDRESS CHANGES PROMPTLY** – there is no charge.
- There is no charge for **MEMORIAL NOTICES** and the photographs with them.
- Please note that the deadline for all **ARTICLE** submission is the **10th of each month**.
- Authors are requested to include a telephone number with manuscripts to allow us to acknowledge submissions and specific information.

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”**

203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2018 Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org • E-mail: unwlaourlife@gmail.com

Адміністратор: Оля Стасюк

Канцелярйні години: вівторок, середа, четвер – 11 – 7

UNWLA / Our Life

**203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706**

Administrator: Olha Stasiuk

Office hours: T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.

\$3 Один примірник / Single copy

\$45 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою членської вкладки через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати.

Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

Our Life magazine is included in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch.

Subscribers are sent renewal letters.

Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.

Дорогі союзники та всі читачі нашого журналу!

*Щиро вітаємо Вас зі знаменними датами:
Днем Незалежності США (4-го липня),
Днем Українського Прапора (23-го серпня) та
Днем Незалежності України (24-го серпня)!*

*Нині кожен українець усвідомлює, що
свобода та самовизначення не передаються у спадок – їх треба виборювати та захищати
щодня.*

*Дякуємо тим, хто зі зброєю в руках стоїть на варті нашої Незалежності! Дякуємо всім
добродійникам, хто Україну любить та щедро підтримує!*

Слава Незалежній Україні! Слава її героям!

Головна Управа СУА та редакція журналу «Наше життя»

Усе моє, все зветься Україна

*...Буває, часом сліпну від краси...
Така краса, висока і нетлінна, що хоч
спинись і з Богом говори...*

Ліна Костенко.

Кожен народ має визначні дні в своїй історії, що залишаються яскравим світлом для майбутніх поколінь, пам'ятні дати, які наповнюють наші серця гордістю, надають нам впевненості й сили, аби будувати сьогоднішня з поглядом у майбутнє.

Події, що відбуваються у 27-му річницю Незалежності України, підтверджують здатність українців протистояти викликам і труднощам (зовнішнім і внутрішнім), а також бажання здобути перемогу та досягнути мети. Бо справжня Незалежність, як і політична нація, повинні гартуватися. І чи наповняться ці поняття реальним змістом, залежить від кожного з нас: від нашої громадянської позиції, активності, дій. До того ж, це свято завжди має присмак суму. Адже боротьба за суверенність, цілісність і право на самоідентичність України триває століття і багатьом вартує життя. Тому у цей день згадаємо героїв, які зробили Україну такою, якою вона є...

Україні Незалежній нині 27... Вона (як і її однолітки-українці) — сильна, мужня, молода та гарна. Одні її руйнують, грабують і нищать, а інші — люблять, поважають і підтримують. Серед останніх й ті, які невтомно доводять усьому світу, що Україна справді вільна та заслуговує на Незалежність. І горді з того, що є українцями. Крім того, в Україні виросло цілком свідоме покоління, яке вже не має

ніякого зв'язку з радянським минулим. Це молодь, що отримала Незалежність «в дарунок», але повинна відстоювати її своєю працею, наполегливістю, а часом і життям. Бо Незалежність — це не фізичне знищення зв'язків з чимось/кимось, але набуття свого «я», свідоме виокремлення себе з людської маси та своєї держави серед інших країн.

У серцях українців серпнева блакить неба і жовтогогарячий зерновий лан зливаються барвами державності в символ свободи та праці — синьо-жовтий прапор України. Творити її сьогоднішня й майбутнє — святий обов'язок кожного з нас. То ж нехай потужне джерело Ваших сердець наповнює Україну любов'ю, породжує процвітання та добробут, а незламний оптимізм і творча будівнича енергія стануть прикладом служіння та примноження її слави. Нехай свято Незалежності духмяним ароматом українського хліба принесе у Ваш дім щастя, порозуміння, згуртованість і радість!

Четвертий рік поспіль українці виношують велику мрію: щоб День Незалежності став ще й Днем Перемоги. Щоб в українські міста й села повернулися нехай і втомлені, але живі й щасливі герої. Щоб дівочі очі світилися любов'ю, дитячі — радістю, а з материнських котилися сльози щастя. Щоб від Заходу до Сходу лунав український гімн, а в кожному селі майорів синьо-жовтий стяг. Наразі це лише мрія. Але вона така солодка, що неодмінно стане реальністю!

Лариса Тополя, редактор.

Ділимося

ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

Маріанна Заяць, голова

13-го червня 2018-го року СУА приєднався до акції УККА та закликав до одноденного голодування напередодні чемпіонату світу з футболу ФІФА в Росії, як акту політичного протесту, щоб звернути увагу на українського режисера Олега Сенцова, а також на понад 60 інших українських політв'язнів, які знаходяться у російських в'язницях. Сенцов, який виступив проти московського захоплення Криму і зараз перебуває у в'язниці в Росії, 14-го травня почав голодування, вимагаючи звільнення всіх громадян України, які перебувають у російських пенітенціарних установах. Союз Українок Америки закликав своїх членів проявити активність і через соціальні мережі заохочувати до активності інших людей.

Ми всі добре пам'ятаємо ще одного українського політичного в'язня – Надію Савченко, яка, перебуваючи у полоні в Росії, сміливо заявила: «Я приїду додому, мертва чи жива!» І 25-го травня 2016-го року вона справді повернулася додому після обміну в'язнями. Це було лише два роки тому, але відчувається, як цілий вік. З тих пір Герой України Надія Савченко, одна з найбільш пізнаваних ікон сучасної історії України, була позбавлена депутатського імунітету й заарештована. За останні два роки колишній символ патріотизму перетворився на нібито організатора потенційного терористичного акту проти держави, що

спрямований на знищення українського керівництва та повалення уряду. Навіть для тих з нас, хто уважно стежить за подіями в Україні, це звучало майже абсурдно, неймовірно, приголомшливо. Ми всі подумали собі: «Як це сталося? У що нам залишається вірити?» Відповідь полягає в тому, що в даний час ми спостерігаємо повторення руйнівної діяльності Москви проти українців та України.

Сьогодні на підтримку українського режисера, письменника Олега Сенцова, після оголошення ним голодування, відбуваються акції протестів у всьому міжнародному просторі. Протягом першого тижня червня величезна кількість неймовірної дезінформації про Сенцова з'явилася в самій Україні. Медіа-могул Євген Мураєв, який є членом українського парламенту, звинуватив і образливо висловився про Сенцова в публічному ефірі на телеканалі 112, назвавши його терористом. Це, мабуть, було частиною масової дезінформаційної кампанії, розпочатої телеканалом Мураєва та підхопленої деякими іншими ЗМІ. Це був подарунок, простий і зрозумілий, російському президенту, оскільки російські засоби масової інформації, контрольовані державою, тепер можуть стверджувати, що український депутат «назвав Сенцова терористом!» Воду скаламутили, і виникли сумніви. Який буде остаточний результат?

Отже, ми (світова українська діаспора) з вірою в патріотизм і силу характеру, знову протестуємо та стаємо на захист невинної людини. Бо, без цієї чистої та глибокої віри в добро, хто ми будемо, як люди? Як особистості? Ким ми станемо? На мій погляд, набагато краще запитувати: «Як це сталося?», коли нас розчаровують, ніж запитувати з самого початку: «Чи слід вірити? Чи слід нам довіряти? Чи повинні ми діяти?»

*На цій блаженній землі США можемо радіти та насолоджуватися своїм Днем Незалежності 4-го липня! Пам'ятаючи, що хтось заплатив ціну, щоб ми могли бути свободними!
Господи, благослови Америку!*

А в ознаменування Української Незалежності, що була проголошена у 1991-му р., радіймо 24-го серпня, згадавши тих героїв, які заплатили своїм життям, щоб українці могли бути вільними, зокрема і понад 10300 людей, які загинули через російську агресію.

Слава Україні!

ПРО КНЯГИНЮ ОЛЬГУ

«О, богоблаженна Ольго, помолися за твоїх дітей Богу; мир міцний для Вітчизни нашої виблагай і відпущення гріхів усім, хто завжди прославляє тебе!»

(Із молитви до святої рівноапостольної княгині Ольги)

Липень, 24-й день. Преставлення святої та блаженної рівноапостольської великої княгині київської Ольги, у святому хрещенні Єлени. Велика київська княгиня Ольга оповита славою. Як у літописах, а ще більше у народних легендах. Це, певно, найвідоміша особа жіночої статі за всю нашу писану та неписану історію. Недаремно ж новітня Українська держава на відзначення заслуг жінок у розвитку Української держави, духовному відродженні нації, вихованні дітей встановила відзнаку Президента України «Орден княгині Ольги» I, II, III ступеня.

Чим найбільше запам'яталася українцями ця вольова, сильна, харизматична жінка? Тим, що була мудрою у правлінні? Чи, може, тим, що виховала свого внука як Великого Володимира – Хрестителя Київської Русі? Очевидно, що княгиню Ольгу слід почитати як мудру в урядуванні. Після смерті свого чоловіка, князя Ігоря (+945), Ольга довгі роки сильною рукою правила великою державою від імені свого малолітнього сина Святослава. «Нікому з володарів, — каже історик Наталія Полонська-Василенко, — не присвятив наш літопис стільки уваги, як Ользі, що протягом двох десятиріч виступає в ареолі мудрості й жіночого чару».

З історії знаємо, що князь Ігор залишив своїй дружині трохи занедбану державу. Знову зміцнити Київську Русь можна було тільки владною рукою. Ольга першою навела лад у справі сплати данини. Якщо сучасною мовою, то вона встановила норми оподаткування. Впровадила кілька видів платежів – «устави» та «уроки». Данину з древлян та інших племен відтоді ділили на три частини: дві йшли на Київ, а третя – на Вишгород, де була резиденція Ольги. Княгиня налагодила промисловий вилов хутрових звірів, визначила території, які мали постачати державі відповідний товар. Окрім того, саме хутром підлегли землі та племена сплачували данину. Цей товар Київської Русі користувався неабияким попитом інших держав.

Та найбільша велич княгині Ольги була

в тому, що вона прийняла християнську віру і саме цим піднесла авторитет свій і своєї держави в очах Візантії та християнських володарів Західної Європи. «Княгиня Ольга, — вважає історик Микола Чубатий, — стоїть справді на перехресті релігійної та культурної історії Русі-України». Хрещення Ольги відзначають як визначну подію не лише вітчизняні джерела. Про це згадують і німецькі хроністи, і візантійський історик XI ст. Скіліца. Хоча сама подія повита багатьма гіпотезами та суперечностями. Як зазначає літописець у запису під 955-м р., «пішла Ольга в греки й прийшла до Царграда». У гавані Золотий Ріг кинула якір армада лодій-човнів з численним посольством княгині. З Ольгою був її племінник, не названий у пам'ятках на ім'я, кілька своячок — руських княгинь і бояринь, священник Григорій. Саме лише посольство мало 100 осіб. Поміж ними було 12 близьких до Ольги жінок, 18 осіб двірського жіноцтва, 20 послів, 42 купці та 12 товмачів. Усього ж разом з обслугою, вояками та моряками прибульці становили майже півтори тисячі народу. Якогось із цих днів і сталося хрещення Ольги патріархом Константинопольським.

Та все ж вірогідність цього факту критики ставлять під сумнів. По-перше, видається дивним, що Константин Багрянородний, котрий так докладно описує церемонії, пов'язані з перебуванням Ольги в Царграді, жодним словом не прохопився про таку важливу подію, як хрещення княгині. Отож і М. Грушевський (та й інші дослідники) припускав, що це хрещення сталося не в Константинополі, а після повернення Ольги додому. «Се хрещення її, — писав він, — мусимо класти десь коло часу подорожі до Царгорода, але скорше по ній, як перед нею, бо візантійські протоколи нічим ще не натякають, що Ольга була християнка». Проте, що княгиня Ольга могла охреститись в Царгороді (Константинополі) вказує легенда,

що дійшла до нас. Імператор Константин VII Багрянородний, коли побачив княгиню, вирішив одружитися з нею. Княгиня Ольга була проти цього, але відкрито не виступила. Вона поставила умову, що перед одруженням має охреститись і хресним батьком має бути сам імператор Константин. Після хрещення імператор знову почав розмову про одруження, але у відповідь почув запитання: «Чи може дочка одружуватись з батьком?». Але все-таки, либонь, мають більше рації ті дослідники, котрі стверджують, що княгиня появилась в Константинополі вже християнкою. Докази на те, нехай непрямі, містять візантійські протоколи, де описано церемоніал прийому її в імператорському палаці. Під час урочистої церемонії від Ольги не зажадали проскінесису — потрійного поклону. Згідно з узвичаєним ритуалом, годилося тричі низько схилитися перед імператорським тронем і впасти навколішки. Ольга сиділа на святочному обіді за одним столом з імператором та імператрицею. Це було б неможливо, коли б княгиня була язичниця. Не зберігали б у Софійському соборі в Константинополі золоту тарелі з християнською символікою, якби подарувала її язичниця. Та й чи язичниця зробила б такий дарунок. Ці факти, а також присутність у складі Ольжиного посольства священика, дають підстави для висновку, що княгиня охрестилася в Києві невдовзі перед своєю подорожжю до візантійської столиці.

Ймовірно, хрещення Ольги в Києві було приватною справою, та ще й таємною. Як припускають дослідники Церкви, у Константинополі ж під час урочистої відправи у Софійському соборі могло статися благословення княгині патріархом, така собі легалізація її причетності до християнства. Така акція мала б означати вже не приватний, а державний рівень прилучення до християнської віри — перший крок до навернення в християнство цілої Київської Русі, народу руського. Цим, власне, і визначалася значущість апостольського подвигу Ольги.

Історики Є. Голубинський, І. Огієнко, С. Шумило стверджують, що в Київській Русі у період правління княгині Ольги християнство було широко розповсюджене. Навіть більше, вони висловили припущення, що вже сам князь Ігор схилився до віри Христової. А український історик М. Браїчевський у своїй книзі «Утвердження християнства на Русі» висловив припущення, що князь Ігор разом з дружиною княгинею Ольгою міг бути охрещеним восени 945-го р. напередодні його вбивства древлянськими язичниками на чолі з

князем Малом. Тому, на його думку, до загибелі Ігоря могли докласти руку й варяги-язичники з його дружини. Повернувшись до Києва, княгиня, як свідчать давньоруські джерела, почала зносити язичницькі капища. Їй приписують ініціативу спорудження дерев'яної церкви святої Софії, що стояла, за повідомленням Іоакимівського літопису, в Києві, неподалік Золотих воріт. Храм цей знищила пожежа і, можливо, саме на тому місці в дальшій часі було зведено кам'яний Софійський собор.

Княгиня Ольга, ще будучи при владі, всіляко хотіла впровадити християнство як державну релігію. Найперше чекала підтримки у такому від Константинополя. Проте страх перед величчю Київської Русі переважив: не вийшло домовитися княгині Ользі із Патріархом Феофілактом про відновлення у Києві митрополії, що існувала вже при Аскольдові.

У 959-му та 962-му рр. княгиня Ольга, яку на Заході титулували «*Helena Russorum Regina* – Олена королева русів», направила посольство до імператора Оттона I з проханням прислати духівництво для початку християнської місії в Україні. «Монументальна Германська історія» та інші німецькі літописи свідчать, що у свято Різдва Христового 960-го р. у Франкфурті на Майні, в присутності самого короля Оттона I (912 – 973), був висвячений перший єпископ для Київської Русі в особі монаха Либутія, який, однак, не прибув до Києва, оскільки через місяць після висвячення помер. Але на повторне прохання княгині Ольги Оттон I подбав про висвячення наступника померлого єпископа в особі монаха Адальберта, який одразу відбув на Русь і прибув до Києва в кінці 961-го, або на початку 962-го р. Однак на той час на київському престолі вже сидів князь Святослав, за якого місія Адальберта була неможливою, а тому він повернувся назад.

Княгиня Ольга померла 11-го (25) липня 969-го р. Нібито на її прохання Святослав поховав матір за християнським звичаєм у київському храмі святого Миколая, що на Аскольдовій могилі. Тіло княгині залишалося нетлінним, і її онук Володимир переніс мощі святої в Десятинний храм Успіння Пресвятої Богородиці. Під час нападу монголів мощі Ольги сховали під руїнами Десятинної церкви. Митрополит Петро Могила, відбудовуючи у 1635-му р. невелику церкву на місці Десятинної, знайшов мощі святої Ольги, де вони зберігалися до XVIII ст. За наказом московського Святішого Синоду їх перепоховали, але місце нікому не відоме.

Культ святої Ольги та святкування дня її

смерті існували в нашій Церкві ще до приходу монголів. Здається, також, що і чуда за її посередництвом діялися, бо її ім'я було поміщено у список святих приблизно у XII ст. і, що цікаво, набагато швидше княгиня Ольга визнана святою, аніж Володимир Великий – Хреститель Київської Русі. Про святкування пам'яті Ольги ще в домонгольській добі довідуємося з трьох збережених списків сербського Прологу з XIII – XIV ст. Ті списки переписано з болгарського тексту, який відписали з руського оригіналу. У них подано життєписи руських святих київської області, що їх празники були встановлені ще до нападу монголів. Серед тих святих є також життєпис княгині Ольги, який закінчується словами: «Ольго, не переставай молити Бога за тих, що почитають день твого упокоєння».

Історія одного із перших на Русі християнських храмів на честь Святителя Миколая на Аскольдовій могилі доволі багата як на історичні події, так і овіяна загадками. Цю церкву кілька разів паплюжили вже в суверенний період, а за свою історію нищили стільки, що їй не порохувати.

Церковний історик проф. Карташев в «Очерках по истории Русской Церкви» зауважував, що Свято-Миколаївська церква на Аскольдовій могилі поставлена була для пошанування пам'яті про Аскольда як християнина. Чимало поважних істориків вважають, що церква на Аскольдовій могилі збудована княгинею Ольгою. Зокрема, ректор Києво-Могилянської колегії архімандрит Інокентій (Гізел), перший ректор Київського університету святого Володимира професор М. Максимович, послаючись на літописи, зауважували, що Свято-Миколаївська церква на Аскольдовій могилі споруджена княгинею Ольгою. «І захоронили Аскольда на горі, де після велика княгиня Ольга, охрещена, першу церкву святого Ніколи в Києві поставила», — мовить Київський Синопис. Аналогічні свідчення зустрічаються у Тверському літописі, Четві-Мінеях Дмитра Ростовського, письмових пам'ятках Києво-Печерської лаври. Зокрема, у «Короткому історичному описі Києво-Печерської лаври», виданому в 1795-му р., зазначено, що «Аскольдова могила, яка стоїть нижче Миколаївського монастиря на горі, над Дніпровим берегом, де згодом блаженна Велика княгиня Ольга, прийнявши хрещення, першу церкву чудотворця Миколая побудувала на пам'ять поховання на тій горі Аскольда». Навіть більше, за переказами, нібито княгиня Ольга заповідала себе поховати саме в цій церкві, і тому, можливо, і

будувала для таких цілей. Адже відомо, що в давнину зазвичай хоронили князів саме у побудованих ними ж храмах.

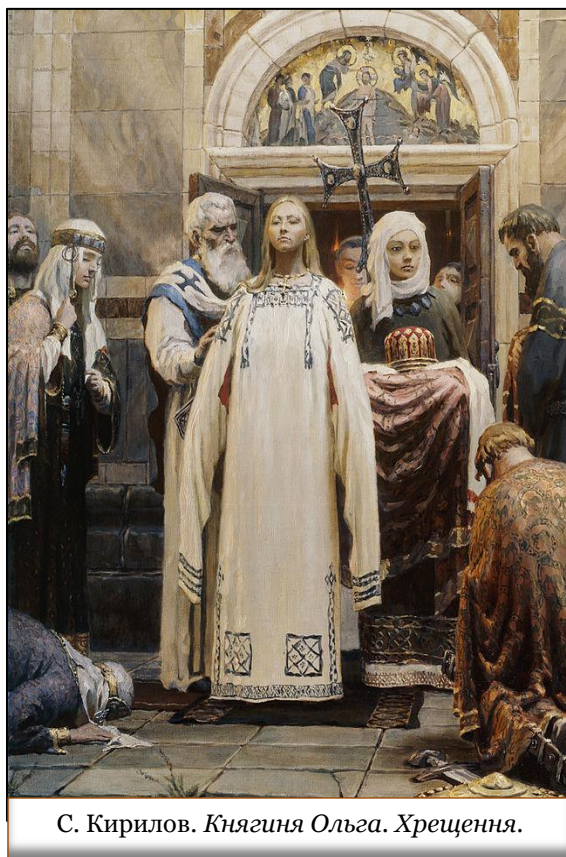
Сучасна кам'яна церква на Аскольдовій могилі — творіння Андрія Меленського, має трохи понад двісті років. На початку XIX ст. дерев'яна церква на Аскольдовій могилі потребувала серйозної реконструкції. Саме тоді було вирішено на її місці звести кам'яний храм. Проект нової церкви створив, за тодішньою термінологією, «начальник губернської архітектурної креслярні» А. Меленський. Це йому маємо завдячувати, що саме Хрещатик визначено як головну вулицю Києва. За проектом і планом Меленського був забудований Поділ після його пожежі в 1811-му р., споруджено Контрактний будинок, келії та господарські будівлі Києво-Печерської лаври.

...Першим, хто сформулював «місійні» завдання Української Греко-Католицької Церкви – спадкоємиці Київської Церкви – був блаженний митрополит Андрей Шептицький. Митрополит Андрей накреслив три головні завдання: відновлення київської помісності УГКЦ; католицько-православне зближення та порозуміння всередині Київської Церкви; католицько-православне сопричастя в єдиному Київському патріархаті.

Сучасні місії в Україні як традиційних Церков київської традиції, так і інших Церков і релігійних спільнот, є не стільки привнесенням в українську духовну історію чогось нового, скільки нагадуванням про існування древнього 1000-літнього християнського коріння. Місії такого характеру мають і відповідну назву — «нової евангелізації», тому у церковному розумінні найперше маємо відновлювати Київську Церкву, а не будувати Помісну Православну Церкву. На сьогодні така правда, що одна Київська Церква є конфесійно розділена, і таку дробленість церковну треба виправляти — найперше повертати київську традицію! Відновлювати єдність Київської Церкви варто, очевидно, за посередництвом святих Київської Церкви.

У нинішньому часі у храмі святого Миколая Мирлікійського на Аскольдовій могилі в особливий спосіб готуються пошанувати святу рівноапостольну княгиню Ольгу. У храмі відкриється притвор княгині Ольги, де буде освячена ікона на честь першої української святої. Настоятель храму о.Ігор Онишкевич спеціально запросив художника В. Кальненка для написання ікони княгині Ольги. Найперше, ікона святої рівноапостольної Ольги — це образ духовної матері руського народу. Історія зберегла

уринок із повчання Все-ленського Патріарха, зверненого до Ольги: «Благословенна ти в жонах за те, що полюбила світло й покинула морок; благословлятимуть тебе люди руські до останнього роду внуків твоїх», — казав їй патріарх і заповідав дотримуватися церковного уставу, молитви, посту, милостині, чистоти тілесної та духовної. Переказують, що ікона святої рівноапостольної Ольги захищає весь народ. Особливо допомагає матерям синів і вдовам. А ще жінкам, які втратили кохану людину. Тих же, хто має ім'я Ольга, свята рівноапостольна Ольга підтримуватиме у всіх справах, вберігатиме від небезпек. А всім нам допоможе зміцнитися у вірі, бути завжди мудрими людьми та чинити по справедливості.

С. Кирилов. Княгиня Ольга. Хрещення.

Блаженнішого Любомира Гузара, емерита, Главу Української Греко-Католицької Церкви у 2001 — 2011-х рр. одного разу запитали, до кого Владика молитися. «До кого я особисто звертаюся — хто міг би бути мною зацікавлений, хто інтересується, як я собі даю раду в тому, що я роблю. То є ті мої улюблениці», — відповів Блаженніший. Свята рівноапостольна княгиня Ольга, напевно, дуже зацікавлена в тому, що ми робимо як християни, як ми даємо собі раду. А тому, очевидно, радо вислуховує наші прохання...

Надія Князев,
викладач Державного
університету
інформаційно-
комунікаційних
технологій, член Національної спілки
журналістів.

технологій, член Національної спілки журналістів.

(Джерело: <http://kiev.pravda.com.ua/columns/55b21d896b858/>)

Independence Day Observations

America celebrates Independence Day on July 4. The federal holiday commemorates the adoption of the Declaration of Independence by the Continental Congress in 1776, a declaration that proclaimed that the thirteen colonies founded and governed by the British Empire were now a sovereign nation. Ukraine celebrates Independence Day on August 24. It was on that day, in 1991, that Ukraine's Parliament, the Verkhovna Rada, proclaimed that Ukraine was no longer a part of the Soviet Union but an independent, sovereign nation.

Neither declaration of independence was recognized or accepted by the powerful empires that controlled the freedom loving people who had expressed their desire and intention to be free of foreign domination. The American colonies won their independence in 1783, after a long and bitter war against a mighty empire that was considered invincible. Ukraine, whose independence was recognized by the United Nations and by all civilized countries throughout the world almost two decades ago, continues to suffer from Russian colonial aspirations and territorial incursions.

Today, July 4 is a national holiday that Americans commemorate with fireworks, parades, patriotic speeches, community gatherings, or family picnics. August 24 is also commemorated by Ukrainians around the world at picnics and similar gatherings. But the patriotic speeches are generally paired with prayer rather than fireworks, as well as with the fervent hope that the current struggles will end soon and that Ukraine will never again be subjected to foreign domination.

God Bless America! Слава Україні!

Sharing

NEWS & VIEWS...

Marianna Zajac, UNWLA President

On June 13, 2018, the UNWLA joined UCCA's appeal and called for a one-day hunger strike on the eve of the FIFA World Cup in Russia as an act of political protest to call attention to Ukrainian filmmaker Oleh Sentsov, as well as to the 60 other Ukrainian political prisoners who are being held in Russian prisons. Sentsov, who opposed Moscow's takeover of Crimea and is now in prison in Russia, started a hunger strike on May 14 to demand the release of all Ukrainian nationals held in Russian penitentiaries. The Ukrainian National Women's League of America called on its members to share their activism with others through social media.

We all vividly remember another Ukrainian political prisoner, Nadiya Savchenko, who boldly stated "I will arrive home, dead or alive!" while she was held captive in Russia. And on May 25, 2016, she did indeed return home following a prisoner swap. This transpired just two years ago but it feels like it's been ages. Since then, Nadiya Savchenko, a Hero of Ukraine, one of the most recognizable icons of recent Ukraine history, was stripped of her MP immunity and arrested. In the past two years the one-time symbol of patriotism had allegedly turned into an organizer of a potential terrorist attack on the state, aiming at destroying the Ukrainian leadership and overthrowing the government. Even for those of us who closely follow current events in Ukraine, this sounded almost

absurd, unbelievable, shocking. We all asked: "How did this happen? What is left for us to believe in?" And the answer lies in witnessing a recurrence of Moscow's subversive activities against Ukrainians and Ukraine.

Today, Oleh Sentsov remains in the international spotlight since declaring a hunger strike. The Russian president has two options as to how to deal with this "spotlight." He could simply agree to free the filmmaker or he could continue to claim that Sentsov is a "terrorist" and "rely on Russia's propaganda media and obliging friends in other countries to join their efforts in spreading disinformation" (this according to the Kharkiv Human Rights Protection Group.) During the first week of June, a major piece of disinformation about Sentsov unbelievably came from within Ukraine. Media mogul Yevhen Muraev, who is also a member of Ukraine's parliament, made an accusatory and offensive assertion about Sentsov in a public broadcast on TV 112. This appears to have been part of a massive disinformation campaign begun by Muraev's TV channel and followed by a number of other media outlets. It was a gift, plain and simple, to the Russian president because Russian state-controlled media could now claim that a Ukrainian MP had "called Sentsov a terrorist!" The waters have been muddied and doubt has been planted. What will be the ultimate outcome?

So, we (the diaspora worldwide), with trust in patriotism and strength of character, are again protesting and putting ourselves on the line of defense of an innocent person. For without that pure faith and deep belief in good, who would we be as a people? as individuals? what would we become? In my opinion, it is far better to be asking "How did this happen?" when we are disappointed than to be asking from the onset "Should we believe? Should we trust? Should we act?"

In this land that is so blessed, may you rejoice and enjoy your

Independence Day on July 4th!

Step out with confidence, remembering that someone paid the price so we could be free.

God bless America!

And in commemoration of the Ukrainian Declaration of Independence of 1991,

let us rejoice on August 24,

remembering the more than 10,300 persons who paid the price so that Ukrainians could be free since that declaration was proclaimed!

Slava Ukraini !

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

**World Federation of Ukrainian Women's Organizations
CELEBRATING 70 YEARS
at XI Congress in Philadelphia October 26-27, 2018
1948-2018**

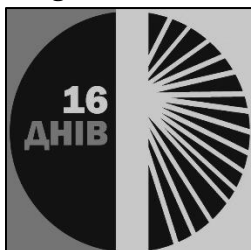

At the founding of WFUWO, November 13, 1948, in Philadelphia. The federation's first President, Senator Olena Kysilewska, is seated front and center at the first World Congress of Ukrainian Women

The **World Federation of Ukrainian Women's Organizations** unites a spectrum of women's organizations pursuing civic, religious, cultural, educational, and humanitarian goals, addressing the unique challenges that confront Ukrainian women worldwide by

◆ **advocating for an independent and democratic Ukraine.** WFUWO representatives participated in each of the UN World Conferences on Women—in Mexico City (1975), Copenhagen (1980), Nairobi (1985) and Beijing (1995)—raising the torture of Soviet women political prisoners and the plight of their children, as well as the suppression of national minorities in the USSR as issues violating the Universal Declaration of Human Rights. Through its accredited representation at the United Nations, WFUWO promotes Ukrainian issues in this international forum, e.g. at the annual meetings of the UN Commission of the Status of Women, the celebrations of International Mother Language Days, and commemorations of the Holodomor Genocide.

◆ **bringing vital assistance to Ukraine's families.** WFUWO member organizations conduct projects of significant social and humanitarian impact for Ukraine

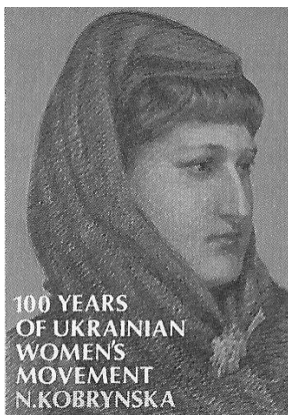

◆ **promoting the empowerment of all women in the international struggle to end Gender-Based Violence (GBV).** After 1991, WFUWO was on the forefront of raising awareness about the trafficking of women and the scourge of HIV/AIDS as major issues affecting Ukraine and its Eastern European neighbors. WFUWO has joined the annual **16 Days Campaign to end GBV** (November 25 to December 10) organizing panel discussions, book presentations and featured speakers to raise community awareness on how to confront violence against women.

◆ **defending diversity and women’s full personal and civic rights.** WFUWO cultivates pride in the culture, history, language, traditional and fine arts of Ukraine through educational programs, exhibits, and publications.

Cover of *Ukrainian Folk Costume* published by WFUWO in 1992.

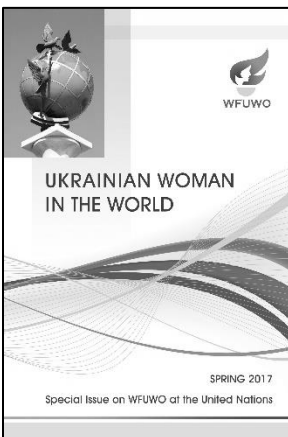
WFUWO shares the experience of over 100 years of Ukrainian women organizing

Commemorative stamp issued by WFUWO in 1984 on the anniversary of the first rally of Ukrainian women convened in Stanyslaviv (modern day Ivano-Frankivsk) by Natalia Kobrynska in support of feminist goals

WFUWO builds solidarity

Together with the United Methodist Women is a founding partner of the Women’s Peace Dialogue Project that promotes the goals set forth in UN Security Council Resolution 1325 on Women Peace and Security. The Platform supports women peace leaders, giving them the opportunity, resources, and tools to move women to new levels of leadership and action, and mobilizing them to influence change in their home communities and regions for a more secure, inclusive, and peaceful world.

Support WFUWO by becoming a Friend of WFUWO! With a subscription to *Ukrainka v Sviti* and the *Special Issue of Ukrainian Women in the World* (WFUWO at the UN) you become a partner in our activities at the United Nations and will be informed of opportunities to attend Ukraine-related UN events.

Please send a check for \$35 payable to “WFUWO UWW” to **WFUWO Main Office 145 Evans Avenue Suite 203 Toronto Ontario Canada M8Z 5X8**, providing your information:

Name _____

Mailing Address _____

Email _____

Phone _____

«БІДА ДИВИТЬСЯ ЗІ ВСІХ ЗАКУТКІВ, А ЗЛИДНІ ПЛОДЯТЬСЯ З КОЖНОЮ СЕКУНДОЮ...»

(допомогово-харитативна діяльність «Союзу українок» у таборі Щипіорно, Польща навесні 1922-го р.)

Військова поразка Армії УНР у двобої з більшовицькими військами (листопад 1920-го р.) призвела до переміщення до Польщі значної кількості громадян УНР, які з ідейних міркувань не могли залишатись на окупованих Москвою українських землях. Відтак за кордоном опинались урядовці державних установ УНР та вояки-українці, а також кількатисячна група біженців, яких не влаштовувала перспектива перебування в радянській Україні під постійною загрозою арештів та репресій з боку «червоної» Росії.

Громадяни УНР та біженці отримали в Польщі статус політичних емігрантів, а вояки Армії УНР були інтерновані у кількох таборах, зберігаючи в такий спосіб свою військову організацію. Слід відзначити, що разом з вояцтвом у таборах опинилось порівняно значна кількість жінок (дружин козаків і старшин), здебільшого – разом з дітьми, а також ще одна група жінок, які працювали в апаратах штабів та різних службах Військ УНР. Через брак достатньої кількості місць в таборах – більшість з них (за винятком тих старшинських родин, які могли орендувати собі житло) – були змушені мешкати в бараках, поділяючи на рівних з чоловіками всі складнощі таборового існування.

Жінки особливо потерпали від побутової невлаштованості, недостатнього і часом неякісного харчування, нарешті – саме проживання серед вояків в умовах таборової ізоляції впливало на них надзвичайно пригноблююче. Але найголовнішим для них була турбота про дітей, які в таборах були просто поставлені на грань виживання. Гостра потреба забезпечити дітей хоча би мінімумом продуктів та одягом змушувала жіноцтво до об'єднання для захисту своїх інтересів, бо тільки через свою власну організацію жінки мали можливість ефективно відстоювати свої права та дбати про своїх дітей.

Тим більше, що українські жінки мали вже готову структуру – Союз Українок (СУ), товариство з власним статутом та досвідом харитативно-допомогової діяльності. Відтак в таборах почали виникати його філії, але їхня робота у 1921-му р. була ускладнена переїздами з табору в табір, хворобами активніших діячок, постійними змінами їх складу, а також «браком

свідомого розуміння статуту і обов'язків». Зрештою, після залишення табору в Александрові та розміщення українського вояцтва у Щипіорно – стало можливим звернути більшу увагу на проблеми таборового жіноцтва, тим більше, що тут перебувало 155 жінок. До об'єднання в рамках однієї організації жінок спонукала, насамперед, загальна ситуація в таборі – коли «біда дивиться зі всіх закутків, а злидні плодяться з кожною секундою». До того ж, станом на 1-ше березня 1922-го р. саме на плечах жіноцтва лежав основний тягар опіки та виховання 78 дітей (зокрема: 14 – шкільного віку, 28 – дошкільного і 36 немовлят).

На початку березня 1922-го р. у таборі були проведені збори членів СУ, на яких було обрано новий склад ради (управи) на чолі зі Шраменко. Щоправда, вже невдовзі – через її тяжку хворобу – новою головою управи обирається Є. Мишківська. На перших зборах було також наголошено на нагальній потребі обов'язкового виконання СУ власних статутних завдань у таборі Щипіорно, які, зокрема, передбачали: «1) опіку материнства; 2) дошкільне виховання; 3) опіку над сиротами; 4) опіку над вдовами та осиротілими сім'ями; 5) боротьбу з проституцією; 6) опіку над інвалідами-каліками, хворими, немічними; 7) всебічну поміч біженцям та їх родинам; 8) широку культурно-освітню і допомогову роботу». Тоді ж новообрана рада звернулася з проханням прийти «з допомогою моральною і по можливості... матеріальною» до голови Міжнародного Червоного Хреста, на яку конче потребували деякі категорії таборян.

Автори цього листа-звернення звертали його увагу на дуже тяжкі умови таборового існування для всіх інтернованих, але якщо діти-сироти мали свою опікунську організацію в таборі (УМСА), то інваліди-каліки опинились у найскладнішому становищі через цілковиту відсутність будь-яких матеріальних засобів для забезпечення їхніх найнагальніших потреб. Намагаючись хоч якось зарадити в їхньому майже безвихідному стані, СУ долучився до облаштування «Хати інваліда» – притулку для інвалідів Армії УНР.

Опіки потребували й хворі (через поліпшення їхнього харчування), а також і самі жінки. І хоча останнім надходила обмежена

допомога від харитативних організацій, що діяли в таборі, але з огляду на тривале перебування у таборі жіноцтва – «біда збільшується», через що «нищать рештки... одягу, бракне білизни, тим менше сил фізичних терпіти невігоди і недоїдання, бо організми виснажуються». Внаслідок цього до табору «завітав» плямистий тиф, яким перехворіли троє жінок (в найтяжчих таборових умовах та за відсутності повноцінного харчування). Очевидно ж, що тільки тифом не вичерпувався весь перелік хвороб, на які страждали жінки, у листі-зверненні Союзу згадувалось і про «катар легенів, анемію, всі види хвороб нервових, спеціальні жіночі терпіння».

До того ж, жінки у Щипіорно були поставлені «в такі умови, де [вони] самостійно заробити не в силі і обов'язані існувати з чужої ласки», усвідомлення чого було для таборового жіноцтва дуже болісним. Дехто з жінок виконував замовлення УМСА (робота з вишивання), і після комерційної реалізації цих виробів частина виручених коштів виплачувалась майстриням. Але очевидно, що не всі жінки мали відповідні вміння та могли скористатись цією можливістю, відтак СУ просив у Міжнародного Червоного Хреста вжити заходів для урізноманітнення працевлаштування жіноцтва в таборі, що дало би можливість «заробити для себе і дітей, а може і підпомогти зі своїх заробітків наших студентів, що стремлять до науки і все тих же калік і хворих».

Нарешті, як вже зазначалось, у таборі перебувала ще одна категорія таборових мешканців – діти, серед них були й сироти. Об'єднані в «Школі бойскаутів», вони отримували все необхідне від УМСА. Цілком очевидно, що всі вони також потребували особливо пильної уваги з боку таборового «громадянства» і харитативних організацій, особливо з огляду на те, що їхній денний пайок становив 160 грамів продуктів. Задля створення хоча би мінімально сприятливих умов для розвитку дітей дошкільного віку в Щипіорно, була створена «захоронка» (дитячий садочок), а підлітки мали можливість відвідувати «Школу бойскаутів». Час від часу харитативні організації організували видачу додаткових продуктів для дітей, які передавались СУ, члени якого готували з них страви на власній кухні. Невідомі добродійники зі Швеції перерахували Союзу 80 тис. марок польських (м.п.) за цільовим призначенням – для придбання молока дітям (ці гроші були витрачені ще у таборі Стшалково). Завдяки

цьому діти впродовж 1,5 місяця щоденно отримували один літр молока.

Це було потрібним через те, що в таборі діти отримували такі продукти, які могли вживатись тільки дорослими, до того ж – досить часто на заміну визначених пайком видавались інші (горох, оселедці та ін.), що не могли бути з'їдені дітьми. Зрештою, стараннями харитативних організацій діти в таборі були забезпечені триразовим харчуванням, але і цього, очевидно ж, було недостатньо. У багатьох випадках «решта бажання їсти» для дітей «заливалась чаєм з сахарином і чорним хлібом», що було ще прийнятним для дітей дошкільного віку, але не для немовлят. Особливо непростим було забезпечення дітей молоком – потребу в ньому мала вся малеча в таборі. Зрештою, їхніх батьків весь час не полишав «страх, що ця допомога урветься», і що їм доведеться бути «безсильними свідками повільної гибелі найдорожчих – єдиної утіхи нашої».

Такі побоювання не були безпідставними – про це свідчило й поступове згортання діяльності УМСА в таборах. Тому рада шукала інших можливостей для збільшення кількості жертводавців. Для цього нею було надіслано ще одного листа – до Олени Лукасевич, голови жіночої секції Українського Центрального Комітету в Польщі – з проханням «про допомогу моральну – дружні взаємини і тісний контакт в спільній праці – вісті зі світу, часописи, журнали, книжки». Також у листі йшлося про невідкладну потребу надання матеріальної допомоги для установ, що організовані та утримувалися у таборі заходами СУ («кухні, в якій вариться сніданок для дітей табору з продуктів», що отримували від харитативних організацій; «захоронки для дітей дошкільного віку». Крім того, зусиллями СУ у таборі були відкриті курси крою та шиття, а також «ручних робіт»; зрештою, всі охочі могли навчитись «в'язати светри і другі вовняні вироби» (сировину для цього постачала таборова УМСА).

Також у листі повідомлялось про організацію курсів українознавства для жіноцтва табору. Щоправда, на перешкоді їхньому успішному розвитку стояла «інертність, а може й злочин деяких жінок», бо із всіх жінок табору (135 осіб) відвідувати їх погодились лише 60 осіб. Але й серед цих «добровольців» було багато «непевних». Тому, як зазначалось у листі СУ до начальника таборового культурно-освітнього відділу, управа товариства могла поручитися лише за 20 постійних слухачок – членів Союзу. Тим не менше, рада СУ була

переконана у гострій потребі проведення цих курсів уже починаючи з 6-го березня 1922-го р. (пропонувалось проводити двогодинне навчання п'ять днів на тиждень у пообідній час). Уже невдовзі з'ясувалось, що «на курсах не можуть розпочати читання лекцій» через майже повну відсутність слухачок. З огляду на це, рада вдалась до проведення роз'яснювальної роботи, аби «переконати жінок про обов'язкове слухання лекцій і поважне відношення до них». Але це не мало жодного успіху – вмовляння та переконування членів ради протягом місяця не були почуті таборним жіноцтвом. Спроби СУ прищепити загалу таборного жіноцтва основи державницького світогляду, спонукати їх до вивчення української мови та засвоєння хоч би мінімального обсягу знань про Україну наштовхнулись на виразне несприйняття з боку більшості жінок – дружин старшин Армії УНР. Не бажаючи мати собі «зайвий клопіт» з відвідуванням занять на курсах українознавства, більшість жінок воліла залишатись у, напевно що, зручному для них стані «національного невігластва», а крім того, виховувати своїх дітей російською мовою, підважуючи в такий спосіб український вибір своїх чоловіків – батьків цих дітей.

Усвідомлюючи «конечність хоч би й силою вбити в голови... і в серце вложити» жінкам «розуміння національної свідомості», які за чотири роки не спромоглися вивчити українську мову та навчити говорити на ній своїх дітей, не маючи достатніх важелів впливу на жіноцтво табору, рада Союзу звернулася до начальника групи інтернаціональних Військ УНР у Щипіорно генерала М. Безручка з проханням «допомоги в справі впливу на жінок табору – аби вони не мали жодних причин не учацати (не відвідувати – *авт.*) на курси українознавства». Але змусити жінок до відвідування курсів шляхом військового примусу також не вдалося, що усвідомили й самі члени ради СУ (бо крім індивідуальності частини таборного жіноцтва до українських визвольних гасел, велике значення мав і їхній незадовільний матеріальний стан, а відтак і потреба щоденного пошуку матеріальних джерел для забезпечення прийняттого харчування собі та своїм дітям). Зрештою, зібрати жіноцтво на курси українознавства все ж таки вдалось, проте відвідуваність залишалась дуже низькою: покладаючись на зайнятість дітьми та роботою, переважна більшість жінок і надалі намагалась їх усіляко уникати.

Натомість значно успішніше просувався справа зі збором благодійних внесків, що дозволяли товариству здійснювати власну статутну діяльність. З грошового звіту скарбника СУ (за березень – квітень 1922-го р.) можна дізнатись, що його матеріальні засоби акумулювались завдяки членським внескам, від продажу квитків на окремі вистави, «дрібних пожертв при касі» та продажу програмок. Допомогали Союзу й дехто з таборян, зокрема генерали та старшини, таборові службовці та представники благодійних організацій. У графі прибутків є і кошти «від продажу горілки» та за продані квитки на лотерею. Гроші збирались і через підписні листи. Крім того, звернення Союзу з проханнями про надання гуманітарної допомоги таборянам були почуті харитативними організаціями. Підтвердженням цього є лист-подяка ради товариства одній з благодійних установ (її назву не вказано в документі – *авт.*).

Отже, діяльність СУ у таборі Щипіорно була позначена значними здобутками, що полягали у наданні допомоги категоріям воєнців, які мали найбільші потреби, а також жінкам і дітям. З цією метою Союз організував збір коштів, що надходили як від окремих осіб, так і від організацій, зокрема харитативних. Завдяки внескам жертводавців, стало можливим дещо полегшити становище найуразливіших груп таборян, і зокрема, дітей, яким (немовлятам і молодшого віку) було забезпечено хоч мінімально прийнятне для їхнього віку харчування, а також їх цілодобову опіку у спеціалізованих закладах, створених СУ.

Значно ускладнювало роботу СУ та обставина, що серед жінок, які перебували в таборі, тільки одиниці мали сформований національний світогляд (ця категорія жінок власне й творила таборову організацію СУ), натомість переважна більшість таборянок зовсім не переймалася цим. Думки цієї частини жіноцтва крутились здебільшого навколо важливіших, на їх глибоке переконання, питань – діти та проблеми їх побуту в таборі. Без сумніву, останнє було дуже важливим, але попри всю їхню зайнятість, при бажанні завжди можна було знайти час для національно-громадських справ, наближуючи в такий спосіб себе до України. Готовність робити такі зусилля над собою виявляла лише менша частина жінок табору, що за роки визвольних змагань вже «почерпнули» від своїх чоловіків усвідомлення своєї належності до української нації.

У 1922-му р. СУ у Щипіорно вже мав достатній досвід роботи (його було набуто за попередній рік), що дозволило його проводу не припускатись помилок, що часом мали місце в діяльності його філій в інших таборах. У зв'язку з цим доцільно згадати про те, що роком раніше жіноча організація табору Каліш забагато часу витрачала на проведення різного роду засідань, внаслідок чого привернула до себе увагу таборового сатирично-гумористичного часопису «Окріп». На його шпальтах були вміщені два малюнки-шаржі невідомого автора, що, крім усього іншого, свідчили й про нерозуміння частиною таборян-чоловіків ваги та значення діяльності філій СУ у таборах.

Один з них — малюнок-шарж про збори СУ у таборі Каліш (1921-й р.) з оригінальним підписом під ним (наводиться зі збереженням мови оригіналу):

Наступний малюнок-шарж про повсякденні заняття чоловіків у час, коли їхні дружини брали участь у зборах СУ у тому самому таборі з оригінальним підписом під ним (наводиться зі збереженням мови оригіналу):

*І працюють же бідні жінки доброхіть,
По годин вісім тягнуть збори,
Мала свічка на столику сумно чадить,
Освітляє обличчя суворі.
Потомилися всі, а не можна лишити,
Не скінчивши, громадської праці.
Що сім'я, чоловік, хай дитина кричить —
Тут же мати не грається в цаці.*

*Ну а дома в цей час теж спитнів чоловік,
Скреготить на жону-робітничку,
А дитина кричить, а вечеря стоїть —
Розпалити не може він пічки.
Ну задам же тобі, будеш ти пам'ятать,
Як кидати сім'ю — він говорить:
А вечерю варить, а дитьо годувать,
Знаю добре громадські я збори.*

*Ігор Срібняк,
Київський університет імені Бориса
Грінченка.*

*Стаття підготовлена завдяки сприянню Студіуму Східної Європи (Studium Europae Wschodniej) Варшавського університету, за ініціативи якого у 2014-му р. була започаткована щорічна Нагорода ім. Івана Виговського (під почесним патронатом Президента Польщі), що вручається рішенням її Капітули з числа делегатів від 25 університетів та вищих шкіл Польщі.

**Під час написання статті використовувалися матеріали ЦДАВО України (ф.3523, оп.1, спр.12).

***Фото взяті з: «Окріп: сатирично-гумористичний журнал культурно-освітнього відділу 4-ї Київської стрілецької дивізії Армії УНР. — Каліш, 1921. — Ч.9. — С.14-15».

СВЯТО ІВАНА КУПАЛА – ПОШАНУВАННЯ ЛЮДИНИ ТА ПРИРОДИ

У календарному звичаєво-обрядовому комплексі українців найголовнішим і найбільш яскравим літнім святом з давніх часів вважався день **Купала (Купайла)**. Назву свято отримало від бога плодючості Купала, а також тому, що бог Сонця – Дажбог, у день літнього сонцестояння купається у земній потужній силі – Воді. Його святкують **7-го липня**, поєднують з християнським святом Івана Предтечі та відповідно й називають – **святом Івана Купала**. Схожі свята існують у багатьох країнах: *Купалле* в Білорусі, *День Сонця* у Литві, *день Яніса* у Латвії, *Еньовден* у Болгарії, *Сан-Джованні* в Італії, *Сан-Хуан* в Іспанії, *Феста Юніна* у Бразилії.

Як відомо, Ісуса Христа хрестив Іван Хреститель. Серед ритуалів хрещення було купання у воді. Імовірно, саме тому в народі за Іваном Хрестителем утвердилося також ім'я Івана Купала. Тривалий час православна та католицька церкви вважали свято Купала «диявольським», «нечистим». Проте поганські обряди були настільки живучими, що церква не могла їм перешкодити (окремі з них були навіть канонізовані).

Велике значення, якого надавали святу Купала, зумовлене літнім сонцестоянням. Це був один з найдовших днів, коли Сонце (його богом був Дажбог) досягало свого апогею. Природа в цей час квітла, дозрівали плоди та наставав найважливіший період землеробської діяльності – жнива. Наші пращури вважали, що на Івана Купала Сонце, вогонь і вода мають найбільшу очищувальну та магічну силу. Тому у цей день перестрибували через вогонь і купалися. На початку ХХ ст. в деяких районах України, як Буковина, Поділля, Волинь, стало звичаєм стрибати також через куц кропиви. Таке очищення стосувалося переважно дітей, які, стрибаючи через вогонь, могли обпектись. А зачепивши кропиву, серйозних пошкоджень не зазнавали.

Готуючись до обрядів Купальської ночі, дівчата збирали квіти, плели з них віночки та прикрашали купальське деревце. За травами та квітами, серед яких обов'язково були полин і ромашки, ходили у другій половині дня перед купальською ніччю. Вважали, що полину бояться відьми та русалки, а ромашка – то квітка Сонця. Квіти рвали без хлопців, щоб ті «долю не злякали». Іноді дівчата заготовляли

квіти ще за дня, прикрашали ними вербу (або інше дерево) і водили навколо танок.

У хлопців були свої попередні турботи. Вони кидали зілля на стежину, де має йти кохана дівчина. Там обов'язково мала бути біла лілія (знак особливої шани та чистоти). Якщо поблизу хати дівчини росла верба, то хлопець перев'язував її червоною стрічкою, «аби знали, що тулиться до цього двору чиясь любов». Іноді на вербу вішали віхоть соломи, «щоб дуже гонорова дівчина не гонорилась».

Головний атрибут, довкола якого відбувалися дієства на свято Івана Купала – **купальський вогонь**, що мав горіти всю ніч. Парубки для цього заздалегідь заготовляли дрова. Вони несли селом кошика, куди кожен господар мав кинути «на розпал» якусь річ, що вийшла з ужитку, або кілька полін. У того, хто ігнорував цей звичай, хлопці крали з двору щось дерев'яне. Якщо ж такого на подвір'ї не було, то викрадали частину тину. За давніми віруваннями українців, дрова для вогнища потрібно було зібрати з чотирьох кутів села, а також з чотирьох кутів галявини, де мала відбуватися святкова обрядодія.

Купальська ніч вважалась шлюбною. Цієї ночі вступали в шлюб *Вода і Вогонь, Небо і Земля* та парувалися люди. Саме тому у день перед святом хлопці викрадали колеса від возів чи колодязів (або виготовляли їх з лози) та обмотували соломною. А на свято їх підпалювали та котили з берега до води. Так відбувався символічний шлюб *Води та Вогню*. Після цього *Вода* вважалась придатною для купання, бо «одружилася» з *Вогнем* і стала чистою та святою. Такий ритуал відкривав дорогу до шлюбу між людьми. У давні часи вірили, що шлюбна пара, яка побралася у цю ніч, буде жити щасливо і що народяться у них гарні діти. А для того, щоб шлюб був чистим, щасливим, потрібно було у купальську ніч очиститися найважливішими очищувачами та джерелами життя – водою та вогнем.

Перед розпалюванням вогню обов'язково зверталися до Дажбога зі словами молитви. У давнину особливо уважно спостерігали за кольором вогню. Якщо він був синьо-зеленим, то стрибати через нього не дозволялось. Такий колір вогню засвідчував, що серед присутніх є недобрі, злі люди. Можливо, з тих давніх часів у нас з'явився вислів «А горів би ти синім

полум'ям!» Тому за вогнем спостерігали та чекали, коли полум'я почервоніє.

У деяких українських селах Буковини у кінці XIX ст. в купальську ніч була цікава гра. Хлопці й дівчата бралися за руки, водили танок і наближались до води. Хтось казав: «Йдемо до води, бих не знати біди!». Усі здіймали руки вгору та з вигуком «Вода від сьогодні свята!» нахилились і кланялися воді.

Біля вогнища відбувалися й інші молодіжні ігри, зокрема пов'язані з перестрибуванням. Спочатку хлопці (по старшині) – поодиночі й попарно, а потім і дівчата, як вогнище трохи вшухне. У селах Прутсько-Дністровського межиріччя Буковини перестрибували через купальський вогонь парами. Хлопець знімав з голови дівчини вінок і клав собі на голову, а на дівчину одягав свій головний убір. Потім вони бралися за руки й стрибали удвох. Далі пара, знову помінявшись головним убором і вінком, обходила навколо Купала й ставала позаду інших учасників гри. І так робили тричі. Якщо всі рази пара вдало перестрибувала багаття, то це означало, що молоді неодмінно візьмуть шлюб і в злагоді проживуть свій вік. Також перестрибування через вогонь було перевіркою на сумісність хлопця й дівчини: якщо вони у цей час не розімкнули рук, не зачепили багаття ногами, то їхній шлюб буде щасливим.

Особливі права у виборі шлюбного партнера у купальську ніч надавалися дівчатам. Дівчина, яка не мала свого хлопця, могла піти до вільного хлопця та запросити його до очищення вогнем – перестрибнути разом через багаття, пропонуючи йому у такий спосіб дружбу та шлюб. Якщо він погоджувався, то вони разом очищувались вогнем, потім пускали на воду віночки, купалися, зустрічали перші промені Сонця і отримували природне освячення. У придністровських селах Буковинського Поділля ще у 70-х рр. XX ст. вважалося, що молода пара, яка освятилася у купальську ніч, була повноцінною шлюбною парою. Хлопець вранці приводив дівчину додому як дружину, а їхні нічні взаємини вважались формою громадського шлюбу.

Окрім купальського вогню, зі святом пов'язані два найголовніші персонажі – **Купало** та **Марена** (Морена, Мара, Марина). За слов'янським мітом – це зимове божество, що морить землю холоднечю, а людину – хворобами та голодом. За іншими версіями – Марена колись була богинею Весни та вважалась жінкою Купала. Ляльку-опудало Марени дівчата робили із соломи в зріст людини,

одягали у вишиту жіночу сорочку, підв'язували горботку-запаску, підперізували, на шию одягали намисто, а на ноги – постолі. Хлопці у цей час готували Купала. У давні часи це також була лялька з соломи, але з XIX ст. його почали виготовляти з верхівки зеленого дерева та прикрашали різнокольоровими стрічками. Купала ставили на просторій галявині – навколо нього відбувалися основні події свята. На Буковині для Купала вибирали, переважно, вербу, і прикрашали його вінками, квітами, фруктами.

*Ляльки
Марени
та
Купала.*

Традиційно на Купальське свято сходилося все село – від дітей до літніх людей. Найменші учасники також розпалювали невеличкі багаття або ж зносили на купу кропиву й перестрибували її. Молодиці приносили з собою вареники, а чоловіки й парубки – напої, розстеляли скатертину й частувалися. Обов'язковим серед напоїв був хмільний медовий напій, що мав певною мірою допомогти молодим парам звільнитися від сором'язливого страху поєднання у любові.

У купальську ніч ніхто не лягав спати. Люди вірили, що в цю ніч усе оживає та гуляє, а на світ виходять злі й добрі духи. Також вважали, що той, хто не спав усю ніч, міг зустрітися з добрим Ладом – опікуном господарства й роду.

Набрана у купальську ніч вода з водоюмища, біля якого проходило свято, вважалась особливо магічною – на такій воді ворожили. Наприклад, виганяли з людини переляк: у посудину з водою виливали розплавлені віск або олово та спостерігали за формою затверділої речовини: до якої тварини чи звіра подібна, від того й переляк. Далі промовляли: «Приходить кінь вороний, забирає страх з... (називали ім'я) на Чорне море, де пси не гавкають, кугути не піють. Кінець!», – і несли до річки та виливали всі залишки.

Також на Купала дівчата пускали на

воду віночки, яких у кожної дівчини, зазвичай, було два: один для себе, а другий для коханого. Запалювали прикріплені до віночків свічки та пускали їх за течією. Якщо вони пливли в парі, то цього року молоді поберуться, а коли врозтіч – не судилося бути разом. Хлопці в таких дійствах участі не брали, а лише здаля (або з протилежного берега) спостерігали за дівчатами і часом кидали у воду камінці, щоб віночки зблизились («спарувалися»). Або чекали, коли вони пристануть до берега, щоб взяти собі на пам'ять. Там, де були лише водойми зі стоячою водою, дівчина опускала вінок на воду, а потім тичкою занурювала його, спостерігаючи, випливе він, чи ні. Якщо вінок спливав, то дівчина вийде заміж ще цього року. Прикметним було і горіння свічки: погасла свічка віщувала дівчині нещастя. Опускаючи вінки в воду, дівчата співали:

Заплела віночки, заплела квітками.

Понеси, водичко, хвилею рівенько.

Понеси на щастя, на гарну вроду,

Щоб знайшли до милого дорогу.

Непомітно минала ніч, догоряло багаття. І перед тим, як загасити його, хлопці «топили» (кидали на воду) Купала та Марену:

У деяких регіонах України існував інший звичай — Марену разом з Купала спалювали.

Біля купальського вогнища.

Залишки купальських вогнищ заливали водою, а вугілля і попіл розкидали. Бо якщо упирі або відьми скористаються ними, то заподіють людям лихо. Дівчата брали попіл з собою у хустинку, щоб по дорозі додому їх не наздогнали відьми, які в цю ніч веселяться та господарюють у природі. Дорогою додому оглядатися та думати про нечисті сили не годилося.

До очищувальних обрядів належить і купання. Купалася не тільки молодь, але й ті, хто хворів і бажав одужати. Таке купання

називалося «одягати річку». Хвора людина брала на жердину нову сорочку і нею здійснювала хрестоподібний рух. При цьому промовляла: «Свята водичко, я тя вбираю, а ти ня змий. Як ця сорочка десь си зачепиться, так най зроби й моя бола». З останніми словами сорочку опускали у воду й вона плила за течією. У кого боліла голова, той опускав капелюха чи хустку. Хто хворів на ноги, то опускав у воду черевики, постолои, чоботи.

У цей самий час неподалік стояли здорові чоловіки з опущеними у воду жердинами — щоб зловити у воді очищену пожертву. Хто виловив з води щось, мав помолитися за хворого, промовити «Не я сю річ беру — святий Купало дає на щастя, на здоров'я. Бо Купало від усього пан, він усе може» та носити його в наступному році як дарунок купальської ночі.

Початку дня після купальської ночі всі чекали з особливим нетерпінням. Удосвіта матері посилали доньок, щоб вони принесли непочатої води з джерела. Кожна дівчина намагалася першою добігти до криниці, щоб набрати чарівної води. Воду несли так, щоб нікого не зустріти. Дочка тією водою вмивалася, а мати наповнювала нею глечик і ставила на стіл. У воду, що залишилася, додавали любисток і м'яту, щоб потім мити волосся. Любисток — для причарування коханого та відвернення злих духів, як символ вірного шлюбу, а м'ята — як символ любові.

Потім усією родиною ходили босоніж по росі, «щоб змити всілякі хвороби», а жінки збирали у горщики росу з листків капусти (нею примовляли рани та лікували хворі очі).

День Купала називали також днем Зільника. Збиранням зілля після купальської ночі (до сходу сонця) займалися дідусі й бабусі та робили це так, щоб ніхто не бачив. Біля кожної рослини примовляли, читали молитви і не брали її голіруч, але через хустинку. Заготовлені трави вішали під зволоком, а часом освячували на Маковія та Спаса. Також на Купала бабусі передавали досвід збирання цілющих трав наступницям — донькам, онукам.

Купальська обрядовість, як і більшість народних календарних і сімейних звичаїв та обрядів українців, свідчить про величезне багатство української народної культури, її глибинні витoki. В українських традиціях, всупереч постійним заборонам, усе таки збереглися пошанування Людини та Природи.

Кожолянко Олександр,
етнолог, доктор історичних наук.

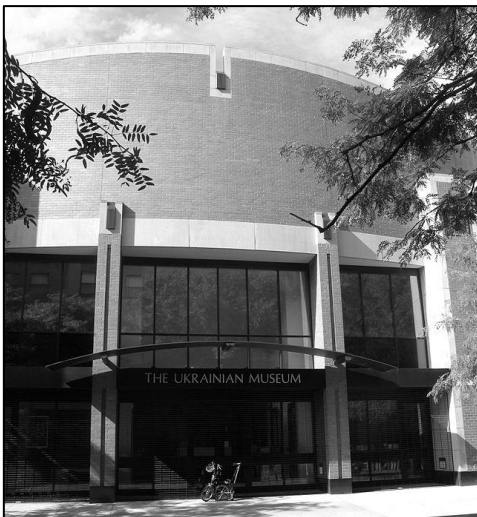
З історії «Душі України в Нью Йорку»

Архітектор Юрій Савицький.

Знайомству з цією непересічною особистістю, зі справжнім українським патріотом, що безмежно любить Україну і все українське та зумів прищепити цю любов своїм дітям і внукам, людиною, родина якого плекала українську мову та дбала про освіченість і майбутнє своїх дітей в англomовному середовищі, завдячую *Ювілейній марці*. Тій, що була видана Укрпоштою у 2016-му р. на відзначення 40-ліття заснування **Українського Музею** в Нью Йорку та була представлена і «погашена» на виставці, організованій у співпраці з Національним банком України й Укрпоштою, з промовистою назвою: «У металі, на папері: монети, банкноти та поштові марки незалежної України». Марці, про яку архітектор зображеного на ній Українського Музею зовсім недавно дізнався та яку отримав у дарунок від знайомого, що повернувся з Європи.

Спогадами про будівництво Українського Музею (і не тільки!) з читачами журналу ділиться відомий діячпорянин, **Юрій Савицький**, який вже понад 40 років працює архітектором, є членом American Institute of Architects. Він очолює відоме Нью Йоркське бюро «SawickiTarella Architecture+Design P.C.» останніх 20 років і між своїми клієнтами популяризує знані підприємства як Alfred Dunhill, Bank of New York, Bottega Veneta, Bulgari, Chase Manhattan Bank, Citibank, DeBeers, Givenchy, Gucci, Ralph Lauren, Ermenegildo Zegna та ін. Архітектор закінчив школу Pratt Institute у 1968-му р. і відійшов від свого бюро в 2016-му р. До свого «дітища» ставиться шанобливо, пишається з того, що причетний до справи загальноукраїнського національного значення; цікавиться життям Музею та зберігає статті про його відкриття і діяльність.

Український Музей у Нью Йорку.

Марка із зображенням Українського Музею.

— *Будь ласка, розкажіть, над чим працювали до того, як дістали замовлення на проектування Українського Музею (УМ).*

— Я не є архітектором, спеціалізованим в одному архітектурному стилі, зокрема на зведенні будинків. Кожний будинок має відзеркалювати потреби та душу замовників, і кожна естетика розвивається з цих потреб і

бажань. До втілення проекту музею я вже мав широку практику: проектував помешкання, бюро та велику кількість знаних крамниць не тільки в Нью Йорку, але й по всій Америці. Також мав пов'язані з українськими спільнотами проекти для двох кредитівок в околиці Нью Йорка та бюро для українського представництва Аерофлоту.

— *Хто Вам запропонував робити проєкт будівлі музею?*

— До мене звернувся Тит Геврик. Насправді в Америці мало українських архітекторів, які мають свої бюро та спроможні взяти на себе такий великий обов'язок — побудова нового музею.

— *Чи був конкурс проєктів?*

— Це був тривалий процес. Тит Геврик (архітектор, Дійсний Член Української Вільної Академії Наук в Нью Йорку, Дійсний Член і Голова Мистецтвознавчої Секції Наукового Товариства ім. Шевченка у США, — ред.) почав зі мною обговорювати будівництво за 2 — 3 роки до того, як мене вибрали архітектором музею. На місці забудови був будинок і замовників цікавило, чи можна його перебудувати під музей. Я вивчив ситуацію, побачив, що перебудова не вигідна. Управа УМ та її голова Оля Гнатейко звернулися до мене, а також до архітекторів з Америки та з Канади, з пропозицією презентувати загальний підхід до нової забудови «Що я б зробив, якби мене вибрали архітектором музею?». Я та інші архітектори мали інтерв'ю. З якихось причин вибрали мене.

— *Хто затверджував проєкт, як довго над ним працювали та чи це було легко?*

— Я приблизно рік працював над проєктом, над засадничою естетикою будинку, технічними кресленнями, враховуючи вимоги та потреби замовників. Виготвіляв відповідні рисунки, креслення, специфікації. То була важка робота, але не тільки з технічних причин. Робота з людьми, яких я і які мене знали особисто, разом з якими я перебував у Пласті (а я ціле життя маю до нього відношення і пройшов у Пласті щаблі від найнижчих до найвищих посад), особливо зобов'язувала. Через цей зв'язок вирішення справ було, водночас, і простішим, і важчим, бо праця ставала для мене особливо відповідальною — я не міг бути тільки архітектором. Ми спілкувалися з керівниками УМ, погоджували думки та, звичайно, бажання замовників були вагомішими. Завдяки п. Гнатейко, яка є сильною, вольовою жінкою та була справжнім провідником, будівництво успішно відбувалося на всіх його етапах. Її щира повага та вдячність. Вона була серед тих українців, хто захотів музей побудувати та збирав кошти для цього. Без її позитивного та провідничого підходу будівництво б не відбулося. Разом з нею, з усією управою УМ, зокрема з Марійкою Шуст і Даркою Бойко, ми працювали понад рік над виготовленням попередніх проєктів і ще рік після того, як вибрали контрактора та почали

будувати. Увесь процес тривав приблизно два роки, а саме будівництво — десь біля десяти місяців. Я, звичайно, за всім наглядав, щоб мій проєкт був правильно та якісно виконаний.

— *Чи відбувалися якісь зміни в проєкті в процесі будівництва?*

— Зміни були, але мінімальні. Бо перед початком ми дуже детально узгодили всі технічні й естетичні питання: розглядали різні альтернативи, переробляли, вносили зміни у розміщення кімнат — поки не дійшли до згоди та бачили, як усе реально має виглядати й працювати. Переважно в проєктах буває більше змін, ніж ті, що ми внесли під час будівництва музею.

— *Ви не тільки зводили будинок, але разом з українцями-однодумцями долучалися до плекання національної духовності. Якими почиттями були наповнені при цьому?*

— То були особливо піднесені стани. Мої тато й мама з України (тато з Волині, а мати з Галичини). Я та мої сестри виховувалися в українському дусі. Обоє моїх дітей розуміють, розмовляють і пишуть українською мовою вільно, а син побрався з українкою і має дві україномовні доні. Тому моє життя, як і життя моїх знайомих українців, було спрямоване на українські справи, на зв'язок з українською діаспорою, а коли Україна стала незалежною — також на підтримку України. Так сталося, що в дитинстві та юності я мав тільки українських товаришів. Усе моє життя пов'язане з Пластом, майже всі мої знайомі були українського походження. Якщо дивлюся на своє минуле як архітектора, то без жодного сумніву та без усяких порівнянь можу стверджувати, що УМ був найбільш важливим і найбільш особистим проєктом. Він виправдав моє призначення та життя як архітектора — так само, як мої діти виправдують моє життя як батька, як людини. Бо тільки ради того, щоб збудувати УМ для української діаспори та України, варто було стати архітектором.

— *Ваші діти й онуки є українцями не тільки через знання мови, але й за духом. Чому, на Вашу думку, таке відбувається не в усіх українських родинах?*

— Асиміляція є природній, і навіть необхідний, процес — погоджуємося ми з тим, чи ні. Діти підрастають, ідуть до школи, а в школі їх товариство є виключно (або майже) американським. Добре, якщо дитина активно відвідує Пласт. Тому я не дивуюся дітям, які втрачають мову, але дивуюся батькам, де тато й мама (українського походження) вдома з дітьми спілкуються англійською. Я зі своїми

дітьми, а тепер вже й з онуками, спілкуюся українською.

— Це є праця — і фізична, і духовна, і душевна — взяти за правило, «примусити» родину вдома спілкуватися українською. В Україні також було важко не втратити українську мову, але з інших причин. Тривалий час україномовних сприймали як меншовартісних, селяків і недолугих, а українську мову — другосортною та другорядною. Тому сім'ям коштувало великих зусиль втримати українську мову бодай на рівні сім'ї та родини. На жаль, така проблема є й нині. Українцям, що оселилися в англomовному світі, також нелегко?

— Першим емігрантам було особливо важко тут вижити, але трохи легше втримати мову, бо перебували переважно тільки в оточенні україномовних. Нині простіше жити, але складніше з мовою та збереженням української ідентичності. Я знаю багато родин, де українську мову зберігають, де розмовляють нею, де виховують дітей і внуків в українських традиціях. Але я знаю і такі сім'ї, де вдома спілкуються виключно англійською. Звичайно, що дитина з такої сім'ї ніколи на навчиться мови, і навіть забуде те, що знала. І то є сумно. Але життя підкидає дуже обнадійливі та позитивні моменти. Років 5 тому ми з дружиною відпочивали на лижному курорті у *New Hampshire*. У готелі, де зупинилися, нас обслуговувала худенька, низенького зросту дівчинка, у якої на картці було написано «Оксана». Я звернувся до неї по-англійськи та запитав, звідки вона — з Росії, Білорусі, Польщі чи з України? Треба було бачити, як вона на мене подивилася!.. І в хвилині витягнулася (наче підросла на цілу стопу!) та гордо й упевнено відповіла: «I am Ukrainian!» Такі моменти засадничо скріплюють твою любов до Батьківщини.

— Які почуття мали, коли закінчилося будівництво УМ?

— Там змішалися і радість, і гордість, і велике задоволення від того, що все успішно закінчилося і що ми це зробили. Кажу «ми», бо Музей зводив не я особисто, але всі разом — Ольга Гнатейко, Марійка Шуст, Дарка Бойко і всі ті люди, що давали долари та центи на його будівництво. То були колосальні кошти — приблизно 9,5 млн дол. Для нашого українського осередку в Америці (а він засадничо малий), це великі гроші. І найповнішим моїм особистим почуттям і почуттям усіх людей, хто працював над зведенням Музею, була гордість від того, що ми всі разом зробили щось важливе — те,

що можна залишити своїм дітям і онукам. Бо будували Музей не для себе, але заради майбутнього української діаспори в Америці. Ті три почуття — радість, гордість і задоволення — усі були на найвищому рівні.

— В Україні, коли пишуть про якусь важливу будівлю, зокрема і приміщення музеїв, обов'язково вказують, хто є архітектором за будови. В Америці так не заведено?

— Я маю за плечима багато років і багато результатів своєї праці, а тому не переймаюся цим. Для мене вже не важливо, чи хтось знатиме про це, чи ні. Важливим є те, що я можу подивитися в дзеркало і бути задоволеним з тієї людини, що на мене дивиться. І якщо я маю позитивне почуття до людини в дзеркалі, то моє життя пройшло не даремно. І це головне. Мої батьки виховували в нас скромність, навчали, що маємо пишатися не собою, але тим, що ми зробили. Усе залежить від виховання. Не обов'язково увіковічувати своє ім'я написаними прізвищами на паркані власного будинку та пишатися тим, що у сусідів цього немає. Треба жити так, щоб згадували твої справи. Бо чи збільшує тебе та додає тобі великого задоволення твоє ім'я, написане великими буквами? Чи це возвеличить тебе над іншими? Мене — ні, бо цього не розумію і не поділяю.

— Чи є щось особливе в проєкті Музею, що Вам найбільше подобається, і чи є те, чим Ви незадоволені?

— Звичайно, якби робив проєкт знову, то хотів би дещо змінити, бо під час його проєктування, зважаючи на побажання замовників, я поступився деякими засадничими вимогами до музейних будівель. Але слово замовника завжди має більшу силу і моїм обов'язком було виконати те, що замовник хотів. Мені подобається зовнішній вигляд Музею, я дуже задоволений, що Музей має досить великий передпокій. Бо під час заходів, як відкриття виставок, в Музеї збирається багато людей і всім їм просторо. Я повністю задоволений кінцевим результатом, остаточним виконанням мого проєкту та в цілому всім процесом. Це найбільш унікальний і важливий результат моєї кар'єри архітектора.

— Дякую, п. Юрію, за цікаве інтерв'ю! Подальших Вам успіхів і радості від життя!

Інтерв'ю брала редактор Л. Тополя.

ЖІНКИ В ООН

У Нью-Йорку, у штаб-квартирі ООН, з 12-го по 23-тє березня проходила 62-га сесія Комісії щодо становища жінок. На цьогорічному засіданні пріоритетною темою став розгляд викликів і можливостей, що постають перед сільськими жінками та дівчатками.

Шляхи досягнення гендерної рівності та визначення спільних дій для реалізації їхніх прав у політичній, економічній і соціальній сферах розглядали понад 8 тис. делегатів від країн-членів ООН, агенцій ООН та акредитованих неурядових організацій з усіх регіонів світу. Серед них – представниці української громадськості, об'єднані діяльністю у репрезентованому в 42 країнах світу Інституті культурних справ. Від інших присутніх на сесії представників України ця делегація різнилася тим, що прибула за рахунок самофінансування, тобто була незалежною в усіх громадянських і політичних вимірах. Багатогалузевість і різнобічність залученості в життя соціуму – ще одна особливість посланниць українського жіноцтва. 17 делегаток представляли успішну діяльність 6 громадських організацій і 8 приватних компаній.

Учасниці 62-ї сесії на практиці підтвердили, що жіноче співтовариство є потужним ресурсом для соціального розвитку суспільства. Готуючись до сесії, жінки визначили для себе чітку мету та поставили конкретні завдання:

- Налагодження тісного контакту з Комісією ООН з питань становища жінок для забезпечення можливості отримання консультацій Економічної та Соціальної Ради ООН;
- Налагодження ділових зв'язків, практично орієнтованих на розвиток людського потенціалу та прихованих його ресурсів;
- Створення міжнародних програм з розвитку місцевих громад і ефективної їх реалізації в малих містах і сільській місцевості України.

У перервах між засіданнями делегаток гостинно приймали у Союзі Українок Америки та Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій, де зацікавлено ознайомилися з досягненнями жіночих організацій в Україні та активно обмінювалися досвідом та інформацією. Також у Вашингтоні делегатки мали півторагодинну зустріч з головою міжфракційного об'єднання у конгресі США щодо українського питання Марсі Каплун, яка за сприяння СУА запроваджує нині в Україні проект «Зерна надії» – введення більш продуктивних технологій вирощування культур, що підвищують ефективність роботи жінок і полегшують їхню працю.

«Організація Об'єднаних Націй – це платформа, де народжуються спільні проекти, які об'єднують жінок світової спільноти для вирішення глобальних проблем, – поділилася своїми враженнями по завершенні сесії Світлана Саламатова, координатор делегації. – Ми вирушаємо додому з планами на майбутню співпрацю з міжнародним та українським Світовим жіноцтвом спільно з українським представництвом в ООН. Очікуваний результат – відкриття спільних програм імплементації ефективних світових практик реалізації потенціалу сільських жінок і створення міжнародних програм з розвитку місцевих громад і ефективної їх реалізації в малих містах і сільській місцевості України».

Матеріал підготувала *Надія Бурмака*.

Guidelines for Submitting Photographs to Our Life

- 1. Renaming your photos.** Please do not send photos named JPG126XYZ324 or something similar. ALL photos should be renamed and numbered, preferably in the sequence you would like them to appear in article. For example, #1 Branch 489, #2 Branch 489, #3 Branch 489, or some other system that makes it easy to identify what the photos are intended to illustrate and where they belong.
- 2. Captions.** Please type a caption for each photo and provide this information at end of your article. Number each caption so that it corresponds with the photo it describes.
- 3. Photo credits.** Please give credit where credit is due and let us know name(s) of photographer(s).

Thank you!

ЛЮБИ

(Оповідання з книги «Казки на ніч»)

- Думай головою!
- Буду!
- І менше чекайся* там... Бо чи знаєш, хто за чим стежить і що в кого в голові?
- Добре!
- Поцілувалися.
- Ну з Богом. Іди.

Фото Д. Муравського (з facebook).

Не вистачить ніяких слів, щоб написати оду жінкам, які проводжають чоловіків на війну. Я особисто, відправляючись у зону АТО, не їду воювати, не їду надовго, однак бачу на обличчі дружини неспокій. Звісно, вона розумниця і тримається, однак війна є війною і, попри те, що я не їду в саме пекло, шанси потрапити в біду є завжди. А що ж казати про тих жінок, які відряджають чоловіків боронити рідну землю? І все-таки вони відряджають. Відряджають, як і сто, і двісті, і тисячу років тому. Кажуть, що війна — то чоловіча справа. Так і є, однак не забуваймо, що вона ще й випробування для жінок. Достатньо згадати, хто переважно працював на підприємствах під час Другої світової то відновлював усе після неї.

А на війні тільки й розмов про жінок, які залишилися вдома.

– У мене троє хлопців, Руся! Троє! Моїй Оксані пам'ятник треба ставити...

– Тут, звісно, теж не мед, однак моїй Людї там у рази важче. І господарство, і доньки!

– Постійно дзвоню, якщо зв'язок є. А як інакше? Сім місяців хлопчику! Марічка там сама. Їй дуже важко, а я тут...

Дім, діти та дружина – це, мабуть, єдина тема розмов на війні, яку підтримує кожен воїн. А ті, хто не встиг завести власну сім'ю, тихо заздять розмовам одружених чоловіків.

– Дивись, ось моя люба, – показує мені фото боєць.

– А ось моя!

– А це моя, глянь, то ми разом на Чернечій горі.

– Подивись на мою красуню!..

У такі моменти ще більше розумієш, за що воюють хлопці. І що ми приречені на перемогу, адже кожен воїн розуміє, кого він закриває собою...

* Від англ. *check-in*; розмовне; означає позначити своє місцеперебування в соціальних мережах.

Руслан Горovий, журналіст, письменник, волонтер. Київ.

ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА КНЯЖНА

(До фото на обкладинці «Одяг галицько-волинської княжни, Україна, XII ст.» Уривок з поеми Леоніда Полтави «Слово про Україну», написаної для колекції «Історичний одяг українки»)

Йшли віки, і надходило горе
Міжусобиць, роздору, образ...
Із сухого азійського моря
Докотилися хвилі й до нас.
«Десятина» у Києві впала
Під копита татарських навал, —
Та розбилася дика навала
Об Волинський, об Галицький вал!
Ми столицю лише замінили,
Галич половцям відсіч дає...
Королівську руку Данила
Душогуб у боях пізнає!

А княжна, що на київську схожа,
Ніби рідна сестра на сестру —
Щирим серцем вона допоможе
І тобі, і Дніпру, і Дністру.
Самотою — замочить сльозами
Золотий нарукавник княжна,
Та з тобою, з твоїми полками —
Наче Ольга, хоробра вона;
Вірна в горі, незрадна як жінка,
Ніжна мати, дбайлива жона...
Все, чим славна тепер українка,
Крізь віки шле нащадкам княжна!

Miami's Branch 17 Hosts Vyshyvani Vechornytsi

by Patricia Krysa, Branch 17 Corresponding Secretary

On April 29, Miami Branch 17 hosted a Vyshyvani Vechornytsi event at the Grateful Palate in Fort Lauderdale, Florida. The venue was perfect, positioned alongside the scenic Intracoastal Waterway. Guests arrived decked out in vyshyvanky, each more eye popping than the one before. As the sun set and while the boats passed by in the adjacent waterway, we sipped our aperitifs to the music of Kvitka Cisyk playing softly in the background.

A delicious buffet featuring Chicken Kiev along with an array of tasty side dishes was prepared by the Grateful Palate chef and staff, and Branch 17 provided a beautiful assortment of home-baked tortes and other desserts. DJ extraordinaire Karyn Wilk set the mood and pace with a fabulous playlist including traditional Ukrainian and modern American music. The dancing was capped off by a Kolomyjka led by Donna Maksymowich-Waskiewicz and several members of the Ukrainian Dancers of Miami.

A lively "embroidery fashion parade" followed. Special recognition was awarded the following individuals: Lidia Bilynsky (Best Traditional Female), Natalia Bubanj (Best Contemporary Female) Father Andrii Romankiv (Best Male), and Sonya Lotocky (Best Combined Contemporary/Traditional Female). The distinguished panel of judges consisted of Colonel Roman Andrejchuk, Marta Lewicky, and Marta Legeckis. During the event, Branch 17 also presented a hramota to Tamara Huryn to acknowledge her many years of dedicated service and charitable works on behalf of the Ukrainian National Women's League of America.

A Silent Auction featuring beautiful paintings, vyshyvanky, gerdany, various baskets of cheer, not to mention the superb photographs of Slavko Sperkacz and Roman Decyk, served as side entertainment during the festivities. This was also an effective fund raiser; the proceeds will be shared with one of the UNWLA's programs for Ukrainian war victims.

A special thank you should be extended to our UNWLA sisters from the Naples, New York, North Port and Washington, D.C. branches and to the other out-of-towners who made the effort to join us. Our abundant gratitude also goes to organizing committee members Oresta Hamersky, Oksana Piaseckyj, and Olha Sperkacz for bringing a touch of Ukraine to Fort Lauderdale.

Sonya Lotocky. (photo by Maya Sperkacz)

Zoryana Romankiv, Peter Piaseckyj, Father Andrii Romankiv
(photo by Oksana Piaseckyj)

Marta Legeckis, Cami Huk Masier, Marta Lewicky
(photo by Oksana Piaseckyj)

PROMOTING UKRAINIAN CULTURE: THE PYSANKA

by Larissa Swartwout, President UNWLA Branch 108

Gloria Horbaty with her display of Ukrainian pysanky on Connecticut Style TV Program

Promoting Ukrainian culture is an important annual spring function for Gloria (Slavka) Horbaty, Cultural Affairs Chair of Branch 108 of New Haven, Connecticut. Taught as a child by her mother, Olga Paproski, a former member of UNWLA Branch 73 in Bridgeport, who lectured, demonstrated and held workshops throughout Fairfield County of Connecticut, Mrs. Horbaty continues her mother's legacy.

For over 40 years, Mrs. Horbaty has lectured, demonstrated, held workshops, organized displays, participated in diversity days, taught classes and appeared on television and radio programs featuring the beautiful art of

pysanka decorating. With a PowerPoint presentation, her program includes geography and a brief history of Ukraine, Ukrainian Easter traditions, history of the pysanka followed by a presentation of the art of pysanka decorating.

This year, on March 1, Mrs. Horbaty was invited to appear on "Connecticut-Style," a presentation of WTNH-TV8, New Haven, to promote an upcoming Pysanka workshop. This pysanka segment can be viewed on U-Tube. On March 4, a Pysanka Workshop cosponsored by UNWLA St. Michael's Ukrainian Heritage Center, the Connecticut Ukrainian-American Historical Society, UNWLA Branch 73 and Branch 108 was held at St. Michael's Ukrainian Catholic Church. UNWLA members assisting at the workshop included Branch 108 President Larissa Swartwout, Treasurer Hanya Sallemme, Dionizia Brochinsky, and Chrystyna Horbaty, who dyed all the pysanky. On Palm Sunday, March 25, Mrs. Horbaty and her daughter Chrystyna presented a workshop for family members of the Ukrainian National Home in Southport, Conn.

Each July for the past five years, Mrs. Horbaty has participated in the Adopted Children's Weekend at the Soyuzivka Heritage Center. Sponsored by the Ukrainian National Association and the Ukrainian Consulate, the event focuses on teaching the art of pysanka decorating to families of children adopted from Ukraine. Mrs. Horbaty's greatest pleasure is seeing the delight on the faces of young people unveiling their first pysanky. She also enjoys promoting our beautiful Ukrainian art to the non-Ukrainian public and watching them appreciate our Ukrainian heritage.

Delighted workshop participants with their completed pysanky at the March 4 workshop with instructor Gloria Horbaty.

Гумористи в еміграції

Недавно прочитала книжку «St. Mark's is Dead» про славу вулицю, яку ми всі у Нью-Йорку знаємо і нею ходимо. Це документальна історія 8-ї вулиці (від Авеню «А» до «Астор-плейс») від 1960-го р. до часу, коли мером став Джуліяні. Книжку написала *Ada Calhoun*, яка виросла, як і сотні наших дітей, саме в «нижньому місті». Більшість з нас були свідками того періоду в історії Нью-Йорку з «гіппіс», концертами у «Філмор театрі», наркотиками... І про нього вже є документальна книжка на 400 сторінок зі фотознімками. А от книжки про історію українського Нью-Йорку як не було, так і немає. Мене це засмутило. Бо ж були і є в діаспорі багато українських письменників, журналістів і поетів. Але вони переважно пишуть про далеке минуле, а не про те, що самі пережили. І ми залишилися без описів наших перших десятиліть проживання в Америці. А вони були багаті на цікавих людей, насичені подіями, зокрема протестами під «советськими амбасадями», величавими концертами в найкращих залах міста... Не уявляєте, як багато написано про імміграційне життя в Америці інших народів, наприклад, євреїв, ірландців, голландців. А роки минають, українські іммігранти Нью-Йорку відходять у вічність. І хто про це напише? Кого розпитає, як усе було?

Дещо про наше життя в діаспорі можна довідатися чи пригадати хіба що з творів українських гумористів або сатириків. Бо в ті роки після Другої Світової війни їх в Америці було досить багато. Вони друкувались в наших газетах і журналах, видавали альманахи та книжки з жартами й фейлетонами, де описували та відображали наше еміграційне життя з його негараздами, політику й церковні проблеми, пікніки, забави та емігрантські настрої. Це були Іван Евентуальний, Івась Керницький (Ікер), Ярослав Курдидик (Максим Булька), Микола Пенеділок, Богдан Нижанківський (Бабай, Борсук), Лев Орлигора, Микола Колянківський (М. Точило), Орест Слупчинський (карикатурист), Міра Гармаш (І. Їжак), Ганна Черінь, а в Австралії — Зоя Когут та багато інших. Попереду всіх був Едвард Козак (ЕКО, Мамай), який від самого приїзду до США упродовж багатьох років двічі на місяць видавав започаткований ним ще в Німеччині у 1948-му р. гумористичний журнал «Лис Микита». Е. Козак сам писав жарти й фейлетони та чудово їх ілюстрував, а в журналі друкував також інших наших гумористів і сатириків. Він

видав дві власноруч ілюстровані книжки своїх гуморесок — «Гриць Зозуля» та «На хлопський розум Гриць Зозулі». І нині, читаючи їх, будете сміятися вголос! Ілюстрував він також книжки інших авторів, і робив це безплатно. Малюнки діячів нашої еміграції та світової політики, виконані ним, краще ніж фотографії передають схожість і характер чи то президента УНС Йосипа Лисогора, чи п. Лідії Крушельницької, чи Хрущова, Маленкова, Сталіна та Брежньова. Ті річні видання «Лис Микити» є чудовим матеріалом для написання історії нашої діаспори — бережу їх як найбільший скарб.

В Аргентині в ті часи у видавництві Юліяна Середяка багато років поспіль виходив гумористичний ілюстрований журнал «Мітла», а також щорічний календар-альманах «Мітла». У 1954-му видано ілюстровану О. Климком книжку Юрія Тиса Крохмалюка «Щоденник національного героя Селепка Лавочки», де С. Лавочка описує «на весело» свої пригоди від моменту вступу до дивізії «Галичина» 2-го липня 1943-го р. до 12-го травня 1945-го р.

У пластовому журналі «Юнак» завжди були жарти на пластові теми, навіть якийсь час була весела ілюстрована сторінка «Прецлі», яку готували старші пластуни Михайло Турчин і Роман Юзенів. Пласт також видав книжку дуже дотепних і смішних віршів «Округлі квадрати» пластуна Філька Старуха (псевдо «Пан Т'офель»).

Нині вже й «зі свічкою» не знайдете доброго українського жарту. Тому пропоную уривок з фейлетону Е. Козака «Домашня анструкція», де жінка Гриць Зозулі — громадська діячка — залишає йому лист під горнятком від кави, бо сама іде кудись, а Гриць ще не прийшов з роботи. Книжки Е. Козака написані давньою галицькою говіркою, але союзники кмітливі, то ж дадуть собі з тим раду. Допмагає розумінню читання вголос. Отже, насолоджуйтеся.

«...Не буду дома аж по петій, то возми собі сам обід. Росіл є в синім банеку у гаражи, бо до фрижирейторі не вмiстив си. Але перше позбирай з росолу тлусте з верха, аби тобі тото у холесторолю не пошкодило. Але до гарбічу того не кидай, бо то добре у зимі давати пташкам. Клюски до росолу є у друслеку у шафці, отій, жи в ній тримаю пателні, бо у фрижирейторі не змістили си. На друге возми собі або шницлі, жи лишили си з учора, або

печеню з передучора, жи ти не хтів їсти, бо затверда на твої зуби... А може хоч, то пригрій собі пироги, жи я принесла з-під церкви минулої неділі. Вони є в плестиковій торбі у сіньох під задними дверми. Пироги є двоякі... Але торта не рушей, бо то на забаву Пластприятю. Тамки є тиж крухий пляцок, ти го не руш, бо то на Чайний вечир Сестрицтва... А того, жи там стоєт у мищинці, абис не їв, бо то котови. Тиж не розвивай того, жи є в цильофанті, бо то тісто,

єке лишилося си від пирогів, жи я робила для Союзу Українок, жи продавали в неділю під церков. На кінець абис не забув помити за собов начине, бо може хтос несподівано прийти і погадає собі, жи маєш жінку капарницю...»

І як не сміятись!?

*Олександра Юзенів,
83-й Відділ СУА, Нью Йорк.*

Наша обкладинка

Христина (Навроцька) Кудрик, Торонто (Онтаріо). Народилася в Перемишлі в Західній Україні (нині Польща) 1940-го р. Імігрувала з батьками до Канади (Вінніпег). Вчилася в Катерини Антонович, згодом отримала диплом бакалавра мистецтва в Манітобському університеті. Після закінчення університету працювала в галузі графічного дизайну для відомих графічних фірм Торонто. У Торонтському університеті отримала додатковий диплом бакалавра в галузі педагогіки мистецтва; викладала рисунок, живопис та історію мистецтва в Мистецькому центрі Центральної технічної школи Торонто; якийсь час була заступником директора центру. Одночасно виставлялася на групових виставках (понад 60), на виставках кількох мистців і мала вісім персональних, серед них у галеріях Альберта Вайта та Іллюмінарі в Торонто, Пітера Гесса в Гамільтоні (пров. Онтаріо), в Університеті Західного Онтаріо та в галерії Вест Енд в Едмонтоні (пров. Альберта). Її найостанніша персональна виставка, що була водночас ретроспективною, відбулася в Національному музеї ім. А. Шептицького у Львові. Кудрик займається переважно живописом, але продовжує цікавитись графічним дизайном. Виготовила логотипи для Королівського музею Онтаріо (виставка «Скіфські скарби»), для кредитової спілки «Будучність» (логотип Голодомору), для СФУЖО (нагорода Княгині Ольги). Виставляє також скульптурні та фотографічні роботи. Її твори емоційні, з очевидною увагою до кольору, давніх символів та ідей; вона працює в багатьох різних стилях – від експресіонізму до постмодернізму. Роботи Кудрик можна бачити в приватних, корпоративних і публічних колекціях у Канаді, США та Європі, а також у Національному музеї в Києві та Національному музеї ім. А. Шептицького у Львові.

Our Cover Artist

Christina (Nawrocky) Kudryk was born in Peremyshl, Western Ukraine (now Poland), in 1940. In 1949, she emigrated with her parents from Ukraine to Winnipeg, Canada. She studied art with Kateryna Antonowych and earned a Bachelor of Fine Arts from the University of Manitoba. After graduation, she worked as a graphic designer with a number of well-known Toronto art studios. She also earned a B.Ed. in art education from the University of Toronto and became an instructor of drawing/painting and art history at The Art Center at Central Technical School in Toronto, where she also served as assistant head for a number of years. It was during this time that she exhibited her work in over 60 group shows, several two- and three-person shows, and eight solo shows. Among the venues that featured her works were the Albert White Gallery and Illuminary Gallery in Toronto; the Peter Hess Gallery in Hamilton, Ontario; the University of Western Ontario; and the West End Gallery in Edmonton, Alberta. Her most recent solo exhibition, and her first retrospective, took place in 2012 at the Sheptytsky National Museum in Lviv, Ukraine. Kudryk is primarily a painter but continues her interest in graphic design (she created the logo for *Scythian Treasures* at the Royal Ontario Museum; the Holodomor logo for Buduchnist Credit Union; and the Kni-ahynia Olha Award for WFUWO). She has also explored and exhibited sculpture and photography. Her works are based on her evolving involvement and interest in color, ancient symbols, ideas, as well as emotional expression, and encompass a number of stylistic approaches—from expressionism to post-modernism. Her art is found in private, corporate, and public collections in Canada, the United States, and in Europe. In Ukraine, Kudryk's work can be found in the National Museum in Kyiv and in the Sheptytsky National Museum in Lviv.

Maria Cap

Maria Romaniw Cap was born on March 24, 1923, in the village of Komariw, near the town of Strij in Western Ukraine. At the age of seven, she lost her mother; her father passed away shortly afterwards, and her Uncle Yuriy and his family raised her. Over the years, her aunt taught her how to sew well enough to be a professional seamstress.

During World War II, when the Germans came to Komariw, Maria was taken to work on a farm in Austria where she was employed as kitchen staff and learned to bake. When the war ended, Maria moved to a refugee camp in Judenburg, Austria, where she met Wasyl Cap. They married and had three children: Ihor, Demetrius, and Irene. Like many other refugees, the Caps did not want to go back to Ukraine, which had been taken over by the communist government. They hoped and waited for a sponsor who would help them begin a new life in a new country. The family's hopes and dreams came true in November of 1955 when Michael and Anna Zielyk became sponsors for the family, enabling Marie, Wasyl, and their children to come to Bridgeport, Connecticut.

Bridgeport was a thriving factory town with abundant employment opportunities. Maria found work at the American Fabrics Company. It was in Bridgeport that her fourth child, Slavko, was born in 1957. Maria, a hard-working woman who took the responsibility of motherhood very seriously, managed to spend time with her children, educating them in the Ukrainian spirit and instilling high values while she continued to work nights at the American Fabrics Company. She also knew the importance of being active and involved in the Ukrainian community. She joined the Women's Sisterhood of the family's church and the church choir and became a member of UNWLA Branch 73. Even with her busy schedule, she found time to create beautiful embroidery and was frequently asked to sew clothes for the ladies in her parish. One of her favorite Soyuz Ukrainok events was "Вишивані Вечорниці." Her talent for designing and embroidering gorgeous dresses and other unique apparel was showcased by many members of her community and her family at the "Вишивані Вечірничі" dances where it soon became evident that others appreciated Maria's creative talents, hard work, and "golden hands."

Throughout the years, Maria emphasized to her children the importance of a strong, loving family unit and the achievement of a higher education. As the years passed, her children grew up, pursued their personal goals, and moved away. But they always remembered the importance of family and continue to celebrate Easter, Christmas, and other special occasions together. The dining room table at the Cap home continued to expand with each passing year, especially when the family acquired nine grandchildren and three great grandchildren.

Maria and Wasyl worked hard. When they retired, they bought a new home in Stratford, Connecticut, where they lived happily for over 25 years. Maria retained her passion for sewing and continued to design attire for her grandchildren and community members. She also developed a love of gardening, fussing with her flowers and vegetable garden with her husband by her side.

In the summer of 2015, Maria and Wasyl moved to Saint Petersburg, Florida, a move they decided to make to stay close to their daughter Irene and their son-in-law, Rev. Roman Badiak. Firmly believing in the importance of community involvement, Maria immediately joined UNWLA Branch 124 in St. Petersburg. She became an active member and was soon involved with numerous branch activities. Maria attended the XXXI UNWLA Convention, which was held in Tampa, Florida, in 2017. During the awards ceremony, UNWLA President Maria Zajac presented Maria with the prestigious UNWLA 50-years of membership award. Those present at the award ceremony, many with tears in their eyes, honored Maria with a standing ovation and sang, "Mnohaya Lita."

Wasyl Cap died in July 2017, and Maria had a difficult time dealing with his loss. There were many moments of sadness. Six months later, on January 30, 2018, Maria Cap joined her husband in eternal rest. May they rest in everlasting peace and be remembered in our thoughts and prayers. Вічна Пам'ять.

– Olya N. Czerkas

ЛЮТИЙ 2018

ФОНДИ

На меморіальний фонд **ім. Романа і Марії Грабських та Марка і Олі Френч** складаю **1,000 дол.** Оля Френч.

ДАТКИ НА МУЗЕЙ

2,000 дол. – Merck Foundation matching Dr. Maria Motyl;

1,000 дол. – 83-й Відділ США;

500 дол. – Федеральна Кооператива «Самопоміч» у Філядельфії;

350 дол. – Юрій Остапюк;

225 дол. – Зіна Михайличенко;

200 дол. – Diamond Generating Corporation;

150 дол. – Юрій Остапюк;

по **100 дол.** – д-р Лавра Заїка, Стефан і Ларісса Сигіда Пелешук, Надія Бігун, Татіяна Марта Доберчак, Exxon Mobil Foundation matching Daria Lissy;

98.64 дол. – Андрій Приходько;

по **60 дол.** – Юрій Слиж, Нестор і Аніса Шуст, Юрій і Александра Раковські;

по **50 дол.** – Оксана Олач, Катя Кольцо;

34.24 дол. – Теодор Шатинський;

30 дол. – Александра Палієнко;

по **25 дол.** – Олена Папіж, Христина Білан;

по **10 дол.** – Володимир Чепіжак, Serge Shnaider;

5 дол. – Jan Husiak.

У ПАМ'ЯТЬ

У пам'ять **св. п. Любомира Лучанка** складаю **100 дол.** на УМ.

Ірина Куровицька.

У пам'ять **св. п. Ореста (Гога) Слупчинського** складаємо на УМ:

по **100 дол.** – Ігор і Марія Кігічак, Володимир і Марилін Шарко;

50 дол. – Ірена Григорович; Родині покійного засилаю сердечні співчуття.

In memory of **Stephan Skrybailo**, I am donating **\$50** to the Ukrainian Museum. Carolyn Barnes.

У пам'ять **св. п. Стефана Скрибайла** складаю **50 дол.** Ольга Кіпніс.

У пам'ять **св. п. Ірини Рожанковської Коваль** складаємо на УМ:

по **200 дол.** – проф. Ярослав і Алла Лешки, Марта Левицька,

по **100 дол.** – 113-й Відділ США, Люба Фірчук, Петро та Ллона Сочинські, Дарія і Ахель Мерле, Walter & Maryilyn Sharko. **ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!**

In memory of **Wolodymyr Wolowodiuk**, we are donating **\$200** to The Ukrainian Museum. Victor & Janet E. Angeline.

У пам'ять **св. п. Володимира Воловодюка** складаємо на УМ:

по **100 дол.** – Тиміш і Аня Гнатейко, Віра Андрушків;

50 дол. – Леся Юзенів.

У пам'ять **св. п. Ореста Побігушки** складаємо **100 дол.** на УМ. Оксана і Богдан Кузишин.

In memory of **Helen Tuckyj** we are donating **\$100** to The Ukrainian Museum.

Elizabeth Johnson & Dan Deibler.

Виправлення. Повідомляємо, що у журналі «Наше Життя» за травень 2018-го р. на ст. 20 ми переочили даток від Оксани Лев у сумі **1,000 дол.** Просимо вибачення за помилку.

БЕРЕЗЕНЬ 2018

ДАТКИ НА МУЗЕЙ

По **500 дол.** – Марко Бах (Morgan Stanley Giving Account), Deutsche Bank matching Tamara Lashchuk;

250 дол. – Юрій Дейчаківський;

200 дол. – Звенислава Гой;

по **100 дол.** – Тиміш Гнатейко в пошану Ольги Гнатейко, д-р Юрій Солтис, Нестор Рихтицький, Оксана Бачинська (на виставку Ярослави Сурмач Міллс), Павло Берегулько Надія Бігун, Michael Pylyrczuk, Halina Korsun, Wolodymyra Krasniansky;

по **60 дол.** – Ярослав і Стефанія Олач, Роман і Марта Навроцькі;

по **50 дол.** – Стефанія Семущак, Мирослава Мирошниченко, Богдан Крайник, Євген і Ірена Кухта, Любомира Хома, Віра Сендзік, Тетяна Карпенко;

35 дол. – Ліда Захарків;

по **30 дол.** – Леся Юзенів, Dr. Laura L. Zaika;

по **25 дол.** – Адріяна Паска, Ірена Адамчук, Дарія Завадівська;

24.24 дол. – Amazon Smile;

20 дол. – Надія Оранська;

по **10 дол.** – The Benevity Community Impact Fund (Юрій Слиж), Bill Bart, Володимир Чепяк, Лідія Волошин;

5 дол. – Anna Brodycz Salemme.

З НАГОДИ

In honor of **Darka Lassowska Nebesh's** on the occasion of her special birthday I am donating **\$200** in her honor. Mnohaia Lita!

Olena Dockhorn.

З нагоди 90-ліття **Юліана Гельбіг** складаю **100 дол.** на УМ. Люба Ляш.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **сл.п. Марії Гутрук** складаю через 86-й Відділ СУА **50 дол.** на УМ. Люба Гуралечко Ляш.

У ПАМ'ЯТЬ

У пам'ять **св. п. Ореста Слупчинського** приятелі склали датки на УМ:

по **250 дол.** – Аня і Роберт Алляра, Орест і Дарія Темницькі;

по **200 дол.** – Іван і Галина Одуляк, проф. Тарас і Ольга Гунчак, родина Парахій;

по **100 дол.** – Тиміш і Аня Гнатейки, д-р Юрій і Віра Попель, Северин Палидович, Роберт і Марія Лонго, Іван і Роксоляна Лещук, Романа і Андрій Гадзевич, Аврелія Граб, Роман і Марта Навроцькі, Дарія Клячко, Оля Понос, Орест Благий;

по **75 дол.** – Андрій і Софія Титла, Люба Клячко;

по **50 дол.** – Іван і Маруся Дурбак, Юрій Данилів.

In memory of **George Steciuk**, we are donating **\$500** to the Ukrainian Museum in his honor.

Sullivan & Cromwell LLP.

У пам'ять **св. п. Володимира Воловодюка** складаю **100 дол.** на УМ. Ліда Гайдучок.

У пам'ять **св. п. Андрія Мадая** складаємо **100 дол.** на УМ. Олесь і Люба Лабуньки.

У пам'ять **св. п. Стефана Скрибайла** складаємо **100 дол.** на УМ.

Андрій і Христина Фединські.

У пам'ять **св. п. Марії Цап** складаємо **50 дол.** на УМ. Роман і Марія Бочневичі.

КВІТЕНЬ 2018

ФОНДИ

На меморіяльний фонд **ім. Дмитра, Марії та Ольги Яросевич** складаю **1,000 дол.** Петро Яросевич.

ДАТКИ НА «400К Клюб»

по **1,000 дол.** – Анн Ессенбаум, д-р Богдан і Оксана Харкевич, Юрій і Александра Раковські, Христина Бонакорса;

по **500 дол.** – Glenmede Trust Co., matching Vladimir de Vassal, Надія Масик.

ДАТКИ НА МУЗЕЙ

по **5,000 дол.** – Юліан і Марія Бачинські, Мирон і Ольга Гнатейки;

2,128 дол. – Віра Боднарчук;

по **1,000 дол.** – Ліда Гайдучок, Володимира Сливоцька, д-р Володимир і Анна Рак, Stanley & Dorothy Pauley Charitable Trust;

500 дол. – Ukrainian National Federal Credit Union, NY;

400 дол. – 30-й Відділ СУА на підтримку курсів і занять в Музеї;

по **250 дол.** – Богдан Курилко, Марія Томоруг, д-р Александер і Зоряна Латишевські;

по **200 дол.** – Ірена Руснак, д-р Юрій і Таня Кузич, Ярослав Оберишин, Марійка Мартюк, Надія Бігун, Estate of Martha Ozarkiw in memory of sister Chrystyna Ozarkiw;

по **150 дол.** – Любомира Лукомська, Анна Гбур;

по **100 дол.** – Українська Федеральна Кооператива «Самопоміч» у Новій Англії, Наталія Головінська, Александра Брук, Татіяна Оберишин, Люба Більовщук, Микола Мілянчик, Наталія Коропецька, Ганя і Орест Грицик, Аскольд і Роксоляна Лозинські, Петро Сениця, Богдан Кузик, Ірена Білик, Оксана Мостович, Марта Лиско, Люба Фірчук, Марія Лавро,

Мирон і Христина Мельник, Орися Мішко, Оксана Грубець, проф. Тарас і Ольга Гунчак, Богдан Сипняк, Ярослав Козак, Марія Савицька, д-р Дарія Дика, Марія Одежинська, Зінаїда Левицька, Богданна Худьо, Александер і Дарія Леськів, Катря Червоняк, Андрея Маслій, Юрій і Александра Раковські, Анізія Кармазин, Ірена Новак, Юрій Левицький, Ірена Буртик, Наталія Струтинська, Ляриса Герман, Анна Серант, Волтер Клебовіч, Ірена Кішко, Merck Foundation matching Andrew Tershakoves, Ярослав Сидорак, Катерина і Драго Росандич;

80 дол. – Тоня Кузменко;

по **50 дол.** – Орест Чапельський, Анатоль і Ірена Попович, Надя Троян, Дарія Сапієнза, Франк Серафін, Стефанія Гнатіш і Ігор Пугач, Валентина Когут, Іва Ліскевич, Олена Коцюмбас, Ірена Остапюк, Микола Галів, Микола Скірка, Лідія Швидка, Рой Девідсон, Вікторія і Маріянна Вакуловські, Ольга Городецька, Михайло Балагутрак, Петро Щерба, Тереса Концерт, Михайло Шубяк, Ліда Горохівська, Надія Шмігель, А.М.С. Мікс, Віктор Мельниченко, Андрея Данилюк, Оксана і Богдан Богославець, Ольга Деля Кава, John Vatz, Ірена Вербицька, Марія Антонишин, Богданна Слиз, Юрій Фізер, Ярослав Козак, Стефанія Семущак, д-р Софія Андріяшук, Ярослава Кучма, Михайло Гошко, Михайло Ліскевич, Єлисавета Кун, Анна Лукачик, Ірена Гладка, Дарія Рекуча, Ігор і Наталка Гавдяк, Дарія Кульчицька, John K. Skryrak;

по **40 дол.** – Орест Небеш, Михайло Сквеір, Патриція Деєнка;

по **30 дол.** – Елена Булгас, Володимир Шмирко, Анна Кілярська, Василь і Світлана Махно, Іван Керик, Любомира Хома, Іван Савчук;

по **25 дол.** – Александер Полец, Марія Рудакевич, Евгенія Гардецька, Зіна Сміт, Микола Роговський, Дарія Самотулка, Євген Котлярчук, Дарія Котлярчук, Марія Думенко, Зенон Крамарчук, Стефанія Стефанюк, Анна Клоків, Марія Василів, Алекса Барні – Дон

Анджело, Гелен О. Ніколяс, Ларисса Приходько, Катерина Яворська, Алекс Рускевич, Russell Samilo, Емілія Іванів, Ярослав Лебідь, Ірена Воловчук, Тетіяна Данилів, Юліянна Сус, Зоряна Ключас, Ольга Альвіно, Ірена Пташник, Роберт Пипчик, Патриція Свадош, Kristin Malafy, Maryann Myszshyn;

по **20 дол.** – Надія Клос, Нестор і Христина Кропельницькі, Віра Обушак, Анна Роспутько, Адріян Шмериковський, Barbara Shuber, Надія Оранська, Ана Каманец, Гелен Кандюк, Всеволод Саленко, Ivanna Sergeeva;

по **15 дол.** – Борис і Люба Оришин, Kenneth Graham, Анастасія Тетерічко, Лариса Дас;

по **10 дол.** – Михайло і Синтія Маціканич, Ірена Куций, Алекс Гумен, Роман Кравців, Михайло Скомський, Волтер Чепак, Ганна Дусяк, Janice Drewal.

3 НАГОДИ

3 нагоди уродин **п. Ірини Куровицької** складаю **150 дол.** на УМ і бажаю їй Многая Літа, щастя та здоров'я. Марія Томоруг.

У ПАМ'ЯТЬ

In memory of **Eugenia Nowakiwsky**, I am donating **\$25** to The Ukrainian Museum. Maria Farnos.

У пам'ять **св. п. Ірина Коваль** складаю **100 дол.** на УМ. Аврелія Граб.

In memory of **Irene Diakiw**, I am donating **\$100** to The Ukrainian Museum.

Olena Roma Dockhorn.

У пам'ять **св. п. Любомира Лучанка** складаю **100 дол.** на УМ. Марія Томоруг.

У пам'ять **св. п. Надії Кулинич** складаємо на УМ:

50 дол. – Пластовий курінь «Верховинки»;

25 дол. – Леся Юзенів.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа та адміністрація УМ.

До уваги авторів і дописувачів!

Просимо надсилати статті, питання та пропозиції українською, або англійською мовою електронною поштою на адресу, яка надрукована на другій сторінці обкладинки журналу «Наше Життя»: unwlaourlife@gmail.com

Пресовий фонд НАШЕ ЖИТТЯ Press Fund
 ОЕЗОЕЗОЕЗОЕЗОЕЗОЕЗОЕЗО OUR LIFE ОЕЗОЕЗОЕЗОЕЗОЕЗОЕЗО

100 дол. З приводу відходу у вічність
 бл.п. **Мирона Мартинця.**

Ореста Ткачук.

100 дол. Замість квітів на могилу
 бл.п. **Стефанії Дуб.**

Окружна Управа Детройт.

\$25 In memory of our dear and long-term
 member **Mrs. Lidia Belendiuk**, who passed
 away on May 4, 2018.

UNWLA Branch 56
 in North Port FL.

WAR VICTIMS' FUND ❖ ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ВІЙНИ ГІДНОСТІ

\$400 Nadia Deychakiwsky.

\$250 Thank you for your ongoing work and
 dedicated humanitarian efforts, especially in light
 of the events in Eastern Ukraine.

Anns Poruchynsky

(Br.98) & family.

Mrs. Lidia Belendiuk, a longtime member
 of Branch 56 in North Port, Florida passed away on
 Mary 4, 2018. In lieu of flowers:

\$1,000 Mr. A. Belendiuk;

\$100 Ms. Anna Yurkiw, Renee
 Yurkiw Aportalos & Mr. Mark Yurkiw;

\$50 each Mrs. Helen Indianu;
 Mrs. Bronyslava Skorupsky; Andrew and Tamara
 Kobziar; Yuri and Irene Kobziar.

50 дол.У пам'ять **бл.п. Хризанти**
Кордуби.

Леся і Юрій Раковські.

\$20 In Memory of **Irene (Orysia) Lon-**
chyna. Steven
 & Maria Holian.

Babusia Fund

\$2,000 Daniel Kashmir;

\$100 Mrs. Daria Kendzersky in honor of
 her 90th Birthday.

Загальні датки

\$500 39-та Конвенція Українського
 Народного Союзу.

A Note from the Editors:

Guidelines for Submitting Articles to Our Life

1. Please send each article as Word document attachment via email to unwlaourlife@gmail.com. Please DO NOT type your article into the body of your email or send as a PDF file.
2. **Identify your work.** In the subject line of your email, please provide title or subject of the article you are submitting for publication and designate whether the article is in English or Ukrainian. (type in ENG or UKR to identify which). If applicable, include UNWLA Branch #.
3. **Deadlines.** Producing a bilingual monthly magazine is a complex matter that requires extensive cooperation and coordination between and among authors, photographers, editors, and Computoprint. Editing and layout take time and effort and it is for this reason that we set deadlines for materials to be published in any given month. Materials submitted later than the designated deadline wreak havoc on the production process and often create unnecessary additional work for all concerned. Please note that all materials (articles and photos) for any given issue of the magazine must be received by the editors by the 5th of the month preceding the month of publication. Materials received after this deadline may be bumped to the next issue.

Last but not least: Please do not send identical articles to *Our Life* and any other publication simultaneously as this constitutes a breach of professional courtesy. (In some cases, it is also illegal to do this as it may violate copyright laws.) If you feel the information you wrote about is important enough to share with a broader or different audience, write a separate and distinct article for each publication.

Thank You for all your hard work and for your cooperation!

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

*Вітаємо усіх добродіїв, спонсорів і людей доброї волі з Днем
Незалежності Сполучених Штатів Америки,
що святкується 4-го липня!*

*Happy 4th of July to all our sponsors, benefactors and people of
good will! May God Bless you and God Bless
America on this Independence Day!*

Цвіт України та краса.

*Вітаємо партнерів Стипендійної Акції
США, стипендіатів США та людей доброї волі в Україні та
поза її межами з Днем Незалежності України, що святкується
24-го серпня!*

Щасття Вам! Боже, Україну охорони!

Членки Комісії Стипендій США.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди уродин **Богдана Полянського** через 86-й Відділ США складаємо **200 дол.** на меморіальний фонд імені його дорогої дружини **Марії Полянської** при Стипендійній Акції США. Богданові бажаємо Многих і Благих літ!

Мирон і Ольга Гнатейки,
Клифтон, Н. Дж.

Вітаємо **Богдана Полянського** з Днем Народження та бажаємо добра і Многих літ! Замість дарунка пересилаємо через 98-й Відділ США **150 дол.** як доповнення до меморіального фонду ім. **Марії Полянської** при Стипендійній Акції США. Анна, Бернард і Мирон Кравчуки, Голмдел, Н. Дж.

IN MEMORY OF / У ПАМ'ЯТЬ

In memory of Irene (Orysia) Lonchyna, long time member of UNWLA Branch 53 in Michigan, please accept **\$320** in donations: **\$100** each — Bohdan & Maria Lisowsky, Petro & Tanya Lisowsky, M. Rev. Bishop Hlib Lonchyna; **\$20** — Maria Lisowsky, Troy, Michigan.

We thank you for your generosity. Щиро дякуємо за Вашу благодійність.

*М. Оприся Яцусь, скарбник Комісії стипендій США,
Анна Кравчук, почесна голова США, референтка стипендій США.*

ПОЖЕРТВИ ЗА ТРАВЕНЬ 2018 р. / DONATIONS IN MAY, 2018

\$1,060 Ihor Szeremeta;

\$475 UNWLA Br. 49, Buffalo, N. Y. fundraiser;

\$400 Ukrainian National Home Foundation,
Passaic, NJ;

\$350 Alicia M. Behn;

\$220 UNWLA Br 78;

\$110 UNWLA Br 43;

\$100 Nadia Marc (49), Ukrainian Amer Sitch,
Inc. (49);

\$75 Zoriana M. Bunche (49);

\$50 Chrystyna Brown (49), Elaine P Nowadly
(49), Markian & Lidia Stasiuk (49), V. Rev. Mari-
jan Procyk in memory of his wife Marusia (49);

\$35 Anita C. Roik (75) in memory of Mr. Kono-
pasevich;

\$21 Renata Bihun (28);

Special thank you to Zoriana M. Bunche for continuing UNWLA Branch 49 fundraiser and for forwarding additional **\$475.00** to the UNWLA Scholarship Program. Great work!

Настанови дописувачам від редакторів

Правила подання статей для публікації в журналі «Наше життя»

1. Будь ласка, надсилайте кожен статтю у форматі Word документу, вкладеного як додаток до листа, на електронну пошту unwlaourlife@gmail.com. Будь ласка, не друкуйте свою статтю в самому полі для листа Вашої електронної пошти та не надсилайте її у форматі PDF.

2. Ідентифікуйте свою роботу. Будь ласка, у *темі* Вашого листа вкажіть назву або предмет статті, яку Ви надсилаєте для публікації, а також назвіть мову, якою вона написана (напишіть АНГ, якщо стаття англійською мовою, або УКР, якщо українською). Якщо потрібно, то у *темі* вкажіть також номер відділу СУА.

3. Однакове та правильне написання імен (як і інших власних назв) справді має значення. Ми знаємо багатьох людей, але ми не знаємо кожного. І тому покладаємося на наших авторів у забезпеченні правильного написання імені та прізвища кожної людини, про яку йдеться в статті, кожного разу, коли її ім'я згадується. Ми не хочемо здогадуватися, яка версія написання імені є правильною.

4. Терміни (Реченці). Підготовка двомовного щомісячного журналу є складним процесом, що вимагає всебічного співробітництва та координації між авторами, фотографами, редакторами та видавництвом. Редагування й оформлення вимагають часу та зусиль, і саме з цієї причини ми встановлюємо терміни (реченці) для матеріалів, які будуть опубліковані в журналі. Матеріали, подані пізніше встановленого терміну, гальмують виробничий процес і часто створюють зайву додаткову роботу для всіх зацікавлених сторін. Будь ласка, зверніть увагу, що всі матеріали (статті та фото) для будь-якого номера журналу повинні бути отримані редакцією до 5-го числа місяця, що передує місяцю публікації. Матеріали, отримані після закінчення цього терміну (реченцю), можуть бути затримані до наступного випуску.

5. І останнє, але не менш важливе: будь ласка, не надсилайте одночасно однакові статті до журналу «Наше життя» та до будь-яких інших видань, оскільки це є порушенням професійної етики. (У деяких випадках це є незаконним, оскільки може призвести до порушення законів про авторське право.) Якщо ж Ви вважаєте, що інформація, якою бажаєте поділитися, є досить важливою і Ви хочете донести її до ширшої або іншої аудиторії, то, будь ласка, напишіть окрему та іншу статтю для публікації в іншому виданні.

Вимоги до фото, що подаються для публікації в журналі «Наше Життя»

1. Спосіб надсилання фото. Будь ласка, надсилайте фотографії окремим файлом і не вставляйте його в текстовий документ.

2. Назва фото. Будь ласка, не надсилайте фотографії з ім'ям JPG126XYZ324 або щось подібне. **УСІ** фото повинні бути перейменовані та пронумеровані, бажано у послідовності, в якій Ви б хотіли їх бачити у статті. Наприклад, «№ 1 відділ 489», «№ 2 відділ 489», «Фото з відділ 489», або будь-яка інша система, що дозволяє легко визначити, *що* ці фото ілюструють і *від кого* вони надійшли.

3. Опис фото. Будь ласка, напишіть опис для кожного фото та надайте цю інформацію в кінці Вашої статті. Пронумеруйте кожен опис так, щоб він відповідав номеру фото, яке він описує.

4. Авторство фото. Будь ласка, якщо це важливо, то вкажіть імена тих, хто надіслав Вам фото або є фотографом.

5. Достовірність фото. Огляньте Ваше фото перед надсиланням. Будь ласка, вибираючи фото, ретельно й уважно подивіться на те, *що* ви надсилаєте, перш ніж відправити. Як правило, ми не будемо публікувати фото, на яких зображено багато осіб, які затуляють будь-який вид, чи когось, або щось, що має значення чи є важливим. Ми також залишаємо за собою право не друкувати фото, які є не чіткими чи в інший спосіб технічно неприйнятними.

Дякуємо Вам за співпрацю та розуміння!

READY, SET . . . VACATION!

by Ihor Magun, MD, FACP

Everyone is entitled to and deserves time for physical and mental relaxation: a time to unwind, relax and recharge. We all benefit from this and should utilize it. This month's column proposes some helpful "trip tips" that everyone can incorporate into the planning phase, vacation phase and even as a guide for other ordinary time-off days. If your trip includes travel to countries that may require specific vaccines, make sure you verify the requirements for these. Also be aware that some vaccines need to be administered at least six weeks prior to travel for the desired effect. Some vaccines are required; some are only recommended. This is usually based on the specific country you might be visiting. And while you are checking on vaccine requirements, it may not be a bad idea to update any routine booster vaccines that protect you from things like tetanus. We are all prone to cuts, and no one wants to sit in a clinic or hospital while on vacation. The recommended schedule for updating tetanus vaccines is every ten years. Considering the fact that you will be going away, it is also the perfect opportunity to get your annual health examination (unless, of course, you already had it). This way, you will be prepared for travel with the knowledge that you are healthy enough for travel.

All too often, people assume that their medical issues will resolve themselves or simply go away while they are "away on vacation." Unfortunately, these people generally find out the hard way that they were wrong. Travel often has its own stressors or conditions that can exacerbate certain ailments or conditions. So once you know that you are basically healthy and properly vaccinated, it is time to pack a basic medical kit. Ziplock bags serve this purpose extremely well. Here's a short list of recommended items you should include (I will use brand name products, but generic substitutes are fine):

- **Tylenol, Advil, or Alleve.** Tylenol has multiple uses and can be used for headaches, fever and pain; Advil and Alleve work well for muscular issues, headaches, fever and pain; aspirin is helpful for heart issues and can also be used for fever, pain and headache.
- **Pepto Bismol, Imodium, Benadryl and aspirin (81 mg or 325 mg).** Gastrointestinal is-

ues occur in roughly twenty-five percent of travelers. Many are self-limited, but incorporating Pepto Bismol sooner than later is always helpful. At times, the somewhat stronger Imodium may be necessary. Remember to stay well hydrated and use bottled water in parts of the world where tap water or well water is not considered safe to drink. Avoid ice cubes in countries where this may be the case. Benadryl is helpful for allergic reactions and may be helpful for itching or nasal congestion. It may also be useful as a sleeping aid.

- **Band Aids**, and alcohol prep pads; **sunscreen** products; **insect repellent**. These useful items are self-explanatory.
- **Hand sanitizers** are a must; so are sanitizer towels. It is good practice to wipe the area where you will be sitting in a plane, bus or other means of transportation. Periodically wiping your cell phone is also encouraged.
- If you are taking **prescription medications**, make sure you do not place them in checked baggage. Make sure you take an extra supply in the event of some delay. It is also helpful to keep medications in the original prescription containers.

No matter what means of travel you use, take frequent breaks. Prolonged immobility can lead to clots in the legs. This is not common but sometimes affects people whose flights last more than eight hours. One way to avoid these is to move your legs often, stand up, and get out of your seat. Such clots can also occur during long rides in cars, trains, and buses and similar proactive measures apply: move your legs often while the vehicle is in motion; take advantage of stops along the way by getting up, getting out, and walking.

A bit of planning and knowledge can ensure a wonderful time away from the routine. Savor the time prior to your vacation to "build it up." Research shows this mental activity makes the actual vacation even more special. If you are opting for a "staycation," visit local attractions and take time to explore and feel your neighborhood. Look up at tall buildings and take the time admire the unique architecture. Visit a local park; pack a picnic lunch.

Whatever you do on your days off, I sincerely hope it is special, fun and rejuvenating! Enjoy!

«Діти – це наш дорогий скарб, це наша надія, це – Молода Україна»

Олена Пчілка

Що знаєш ти про життя своїх батьків у той час, коли вони самі були дітьми? Яку школу вони відвідували, з ким приятелювали, в які ігри полюбляли гратися? А також про те, де і як вони відпочивали під час літніх канікул? Можливо, то був відпочинок біля річки, моря чи океану. Або гори відкривали їм свої обійми... Може статися, що батьки досі пам'ятають свій перший похід, коли ночували в наметах, чистили піском закопчений посуд, співали пісні біля вогнища. Вони можуть потішити тебе спогадами і про веселі дитячі забави в таборі, і про серйозні дорослі справи у бабусі та дідуся.

У тебе — канікули (від яких ти очікуєш незабутніх вражень), а твоїм батькам треба працювати. Тому саме тепер ти маєш гарну нагоду випробувати себе, наскільки ти вже дорослий, коли перебуватимеш віддалено від них.

Ось кілька порад-правил на цей час. Частина з них складена у жартівливій формі, але всі вони важливі.

Правила для дітей, які вперше відпочивають окремо від батьків

Не сумуй! Бо дуже швидко настане останній день і ти навіть плакатимеш через те, що треба повертатися додому. Так часто буває!

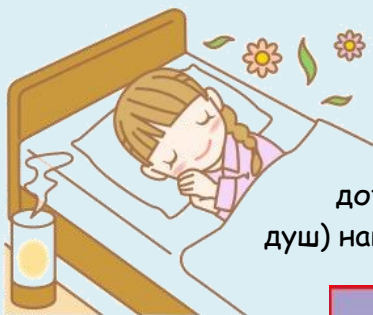
Ти вважаєш, що спати влітку – то велике марнотратство? Хочеш перевершити Наполеона (спав 4 години на добу), або Ейнштейна (спав 12 годин), або Сальвадора Далі, який практично не спав? Отримавши згоду від старших, у літній час ти можеш експериментувати зі сном. Але пам'ятай, що ввісні ти ростеш, набираєшся фізичних сил і покращуєш розумові здібності. Чи ти хочеш себе обмежити в цьому?

Перед тим, як дзвонити ввечері до мами, подумай, з якою інтонацією побажаєш їй доброї ночі. І не варто просити її забрати тебе додому у цю саму хвилину. У мами немає чарівної палички! Тобі на ранок буде добре, а маму таким дзвінком ти знервуєш.

Поцікався вартістю бензину (або квитка) та полічи, скільки грошей витратять батьки, аби приїхати до тебе зайвий раз. І то тільки тому, що ти забув удома рожевого ведмедика, без якого не можеш заснути?

Уяви: ти повертаєшся додому та вранці сам застеляєш ліжко... Побачив мамин, украй здивований і радісний, погляд? Він вартує того, аби ти навчився робити це!

Відкриємо тобі одну таємницю: «аромат» зіпсованої їжі, брудних шкарпеток, немитого тіла тощо не відлякує жуків і павуків, але навпаки, приваблює мух, за якими потім можуть прийти жуки, павуки та мурашки... Тому дотримуйся гігієнічних норм (умивайся, зачісуйся, приймай душ) навіть тоді, коли про це тобі ніхто не нагадує!

Знайди відмінності на малюнках.

Ти радієш від того, що сам вирішуєш, що тобі одягти? То прояви свою обізнаність: одягайся по погоді, за-

лежно від ситуації і, найперше, безпечно. Скажімо, оголених ніг під час прогулянки лісом може торкнутися отруйна рослина, а недбало зав'язаний шнурок снікерсів може призвести до подряпин на носі...

Полічи, скільки твого дорогоцінного часу коштує пошук загубленої шкарпетки в шафі, де панує безлад? Або скільки хвилин змарнуєш, поки знайдеш вкрай необхідну для розваги річ, що не лежить на місці? А мами поряд немає і тобі ніхто не допоможе! У кращому випадку після таких пошуків матимеш поганий настрій. У гіршому — позбавиш себе цікавої справи (бо ж друзі — не роззяви і тебе не чекають).

Добре, якщо на відпочинку є ноутбук (*notebook*), айпед (*iPad*), телевізор. Але ними і вдома можна досхочу насолодитися. А от танцювальних, спортивних, інтелектуальних розваг, прогулянок на свіжому повітрі (особливо — в оточенні нових цікавих друзів!) вдома ти не матимеш!

Літо — найкращий час вивчати рослини, ягоди. Чи ти вважаєш, що все привабливе та гарне є їстівним і його можна брати до рота? Якщо ні, то ти — розумник. І залишайся ним. А ще пам'ятай, що незнайомі плоди та ягоди не тільки не можна їсти — до них небезпечно навіть торкатися!

Дехто влітку захоче наочно вивчати ще й зоологію. Якщо ти серед таких, то захисти себе та роби це тільки разом з дорослими. Бо тваринний світ багатий на небезпечні несподіванки: укуси комах можуть призвести до зупинки дихання, а виділення зі шкіри маленької жабки може бути отруйним. І не сподівайся, що розмахуванням рук відженеш осу — це її ще більше роздратує.

То ж бажаємо тобі гарного відпочинку та цікавих літніх пригод! А наприкінці літа потіш батьків тим, як ти виріс, порозумнішав, оздоровився та подорослішав!

Переписами з читачами журналу продовжує ділитися **Маріанна Душар**, авторка кулінарного дослідницького проекту **пані Стефа** (panistefa.com).

Салатки з цибулі пори (Leek / порей/пор/пір/ Allium porrum)

Одна з найкращих городин для мене – цибуля-пора. Я її додаю в зупки – цибуляну та спеціальну порову, в салатки замість зеленої цибульки; додаю в тушковані овочі чи до м'яса, загортаю рибу для запікання. Пропоную дві салатки з порою з книги «У будні і свята».

Салатка з червоної капусти та цибулі пори

Для салатки треба:

2 унції капусти,
цибуля пора,
3 ст. ложки олії,
1 ст. ложечка гірчиці,
цукор (за смаком),
зварене на твердо яйце,
оцет або цитриновий сік.

Приготування. З капусти зняти верхні листки, розрізати навпіл, дуже дрібно нашаткувати, вкинути в кип'ячу підсолену воду. Проварити на повільному вогні 5 хв після закипання. Тоді воду злити, промити капусту холодною водою, скропити оцтом або соком з цитрини, посолити, посипати цукром, вимішати з дрібно нарізаною цибулею порою, дати салатці настоятися. Викласти в селятерку, полити олією, розтертою з гірчицею, та прикрасити плястерками яйця.

Маленьке зауваження: я не підварюю синю капусту, щоб зм'якшити її, але тільки шаткую, солю, цукрую, додаю оцет і дуже добре виминою пальцями (не забудьте вдягнути рукавички, бо будете мати фіолетовий манікюр!)

Салатка з моркви, петрушки та цибулі пори

Для салатки треба:

3 – 4 моркви,
2 корені петрушки (або пастернаку),
цибуля пора,
6 унцій сметани,
зернята граната,
сіль, цукор,
зеленина петрушки.

Приготування. Моркву та петрушку (чи пастернак) почистити і натерти на грубій терці; цибулю пору нарізати соломкою; усе вимішати, посолити, посипати цукром, викласти в селятерку, полити сметаною та прикрасити зернятками граната й листочком петрушки.

Салатка з тертим коренем петрушки – не надто звично, правда? Зазвичай, петрушка йде хіба в зупу, але в салатці теж дуже добра. А як немає петрушки – можете додати пастернак або селеру.

Словничок від п. Стефи

Плястерка – тонко відрізане щось, наприклад, м'ясо, шинка, сир.

Селятерка – глибока миска для салатки.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук, Ірина Куровицька

Маріянна Заяць – голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ліда Яхницька – 1-ша заступниця голови
Христина Бойко – 2-га заступниця голови для справ організаційних
Надя Нинка – 3-тя заступниця голови для справ зв'язків
Ірина Бучковська – протоколярна секретарка
– скарбник
Віра Кушнір – фінансова секретарка
Марія Андрійович – вільна членка
Валентина Табака – вільна членка

РЕФЕРЕНТУРИ

Ока Грицак – суспільної опіки
Анна Кравчук – стипендій
Людмила Грабовська – у справах культури
Оксана Лодзюк – соціальних засобів
– комунікації
Таня Бедрус – виховна
Наталія Павленко – мистецтва і музею
Ольга Дроздович – архівар

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Віра Андрушків – Дітройт
Галина Генгало – Філадельфія
Галина Романишин – Нью Йорк
Маріянна Лівша – Нью Джерзі
Доля Кріслата – Огайо
Любомира Калін – Чикаго
Христина Мельник – Нова Англія
Марія Кейд – Центральний Нью Йорк
Ольга Сперкач – зв'язкові віддалених
Відділів
Іванка Олесницька – зв'язкова вільних членок

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Рома Шуган – голова
Рената Заяць – членка
Ірина Легун – членка
Ірена Рішко – заступниця членки
Орися Зінич – заступниця членки
Оксана Скипакевич Ксенос – парламентарист
Лариса Тополя – україномовний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко – англомовний редактор

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj

Marianna Zajac – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Lydia Jachnycky – 1st Vice President
Christine Boyko – 2nd VP – Membership
Nadia Nynka – 3rd VP – Public Relations
Iryna Buczkowski – Recording Secretary
Vera N. Kushnir – Financial Secretary
Maria Andriyovych – Officer at Large
Valentyna Tabaka – Officer at Large

Oksana Skypakewych – Parliamentarian
Xenos

REGIONAL COUNCIL PRESIDENTS

Vera Andrushkiw – Detroit
Halyna Henhalo – Philadelphia
Halyna Romanyszyn – New York City
Marianna Livcha – New Jersey
Dozia Krislaty – Ohio
Lubomyra Kalin – Chicago
Christine Melnyk – New England
Maria Cade – New York Central
Olha Sperkacz, Olya Czerkas – Co-Liaisons for Branches-at-Large
Ivanka Olesnycky – Liaison for Members-at-Large

STANDING COMMITTEES

Oka Hrycak – Social Welfare Chair
Anna Krawczuk – Scholarship Chair
Ludmyla Hrabovsky – Cultural Affairs Chair
Oksana Lodziuk – Social Media
Tetyana Bedrus – Education Chair
Natalie Pawlenko – Arts and Museum Chair
Olya Drozdowycz – Archives Chair

AUDITING COMMITTEE

Roma Shuhan – Chair
Renata Zajac – Member
Iryna Legoun – Member
Irene (Tetiana) Rishko – Alternate Member
Irena (Orysia) Zynycz – Alternate Member
Larysa Topolya – Ukrainian-language editor of *Our Life*
Tamara S. Cornelison – English-language editor

**СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM**
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: nazustrich@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

**Одяг галицько-волинської
княжни, Україна,
XII сторіччя
(Марта Рожанковська).**

Одяг не відрізняється від такого самого Київського, де тоді був центр матеріальної та духовної культури України. Між іншим, про широкі торговельні та інші зв'язки тогочасної України-Руси свідчать також поховання жінок із київськими прикрасами аж на Помор'ї.

Особливість цього одягу – золотий торбинковий ковток (знайдений під час розкопок на території княжого Галичу). Він складається з притаманних тій добі частин. Сорочка-туніка багато оздоблена. Виткані золотом нарукавники зашнуровані трьома золотими ґудзиками. Поверх – коротка та з широкими рукавами дальматика з важкого шовку (вплив пізньої Візантії), що підпоясана оплечієм, прикрашеним намистинами. На шиї – гривня, ознака княжого роду. Голову прикрашає чільце з парчевої биндочки. На ногах тогочасні панчохи і червоні сап'янці.

**Costume of the wife
of Prince Roman Mstyslavych,
a Galician-Volhynian princess of
Ukraine,
twelfth century A.D.
modeled by Taissa (Isya)
Rozhankovsky.**

This costume is basically similar to those worn in Kyiv, which was then the center of material and spiritual culture. The garment consists of a richly decorated tunic-chemise with gold embroidered oversleeves fastened with three gold buttons. The wide-sleeved shirt of the silk dalmatic shows the influence of later Byzantium. One distinctive feature of this costume was the hollow, gold and enamel earrings which were very fashionable at this time. A large gold mesh collar, a symbol of princely status, was worn around the neck. The head is adorned with a snood of brocade ribbon, embroidered with gold thread and beads. The white hose and red leather shoes are also characteristic of this era. It is interesting to note that Kyivan ornaments of this period have been found in the graves of women as far away as Pomerania..